

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาพืชสวน

เรื่อง

การปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บ้านคุณ อุดมลักษณ์ ภักดีภิญโญ

Landscape improvement design at the house of Miss Udomrak Pakdeepinyo

โดย

นางสาว สุตที่รัก สายปลื้มจิตต์

ได้รับความเห็นชอบจาก

(อาจารย์ ทรายูทธ ผลโพธิ์)

ภาควิชารับรองแล้ว

(รศ. สมภพ ชูตะวสันต์)

หัวหน้าภาควิชาพืชสวน

วันที่.....3/.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖๒

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาพิเศษ

1. 555 -- ภารกิจและ หน้าที่
2. 555 -- ภารกิจและ หน้าที่

เรื่อง

การปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บ้านคุณ อุดมลักษณ์ ภักดีภิญโญ
Landscape improvement design at the house of Miss Udomrak Pakdeepinyo

โดย

นางสาว สุกที่รัก สายปลื้มจิตต์

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ศรายุทธ ผลโพธิ์

เสนอ

254
คย 667
เลขที่..... 2543

เลขทะเบียน..... 41688
วัน, เดือน, ปี 27 ก.ย. 2545

ภาควิชาพืชสวน

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

.b.....

.i.....

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)

พุทธศักราช 2543

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ 11 ก.ย. 201

คำนิยม

ในการจัดทำปัญหาพิเศษเรื่อง การออกแบบ-ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บ้าน คุณ อุดมลักษณ์ ภัคดี ภิญญา ทางผู้จัดทำต้องขอขอบพระคุณอาจารย์ สรายุทธ ผลโพธิ์ เป็นอย่างสูงที่ให้โอกาสและให้คำปรึกษาในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ ตลอดจนคณะกรรมการที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ผู้จัดทำ ทำให้สามารถนำเอาวิชาความรู้ทางการเกษตรและทฤษฎีการออกแบบจัดสวนมาปฏิบัติได้จริงและนำมาแสดงผลในรูปแบบของปัญหาพิเศษ

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ คุณอุดมลักษณ์ และครอบครัวที่ได้อนุเคราะห์สถานที่ ทุนทรัพย์ ตลอดจนความสะดวกในการดำเนินงานและที่ขาดไม่ได้คือขอขอบคุณเพื่อนๆ ที่ช่วยให้คำแนะนำ คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือมาโดยตลอดทำให้โครงการนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี จึงขอขอบคุณไว้ ณ. โอกาสนี้

ด้วยความเคารพอย่างสูง

นางสาวสุดที่รัก สายปลื้มจิตต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อเรื่อง	การออกแบบ-ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บ้านคุณ อุดมลักษณ์ ภัคคีภัยโญ
โดย	นางสาวสุดที่รัก สายปลื้มจิตต์
สาขาวิชา	พืชสวน
ภาควิชา	พืชสวน
คณะ	เทคโนโลยีการเกษตร
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ศรายุทธ ผลโพธิ์

บทคัดย่อ

พื้นที่ในการจัดสวนบ้านคุณอุดมลักษณ์ ภัคคีภัยโญ บ้านเลขที่ 50/38 หมู่บ้านลลิลกรีนวิลล์ ถนนอ่อนนุช ตำบลราชาเทวะ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จากการสัมภาษณ์ความต้องการของเจ้าของบ้าน พบว่ามีความต้องการ 4 ประการคือ 1. ต้องการลานพักผ่อน 2. ต้องการบ่อน้ำ 3. ต้องการสวนกรวด 4. ต้องการไม้ให้ร่มเงา จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาใช้ประกอบการเขียนแบบ โดยแบ่งสวนออกเป็น 2 ด้านของบ้าน โดยให้พื้นที่ของบ้านด้านทิศตะวันออกเป็นสวนไม้ใบประดับ และสวนกรวด ด้านทิศตะวันตกเป็นสวนหย่อมและลานพักผ่อนปลูกไม้ให้ร่มเงาเพื่อลดความร้อนจากแสงแดดในช่วงบ่าย ด้านหลังของบ้านทำระแนง ไม้เลื้อยเพื่อปิดบังส่วนซักล้าง การจัดสวนเน้นการใช้พรรณไม้ที่ง่ายต่อการดูแลรักษาและมีสีต้นสวยงาม

Title : Landscape improvement design at the house of Miss Udomrak
Pakdeepinyo

By : Miss Sudtirak Saiplumchit

Major : Horticulture

Department : Horticulture

Faculty : Agricultural Technology

Advisor : Mr. Sarayut Phonpho

Abstract

Miss Udomrak Pakdeepinyo's house is located on 50/38 Lalin Green Vil village , On-Nut Road , Tumbol Rachathewa , Amphur Bangplee , Samutprakarn Province. According to client analysis , the need of the owner could be divided into 4 points as followings : living area , pond , stone garden , and ornamental trees for shelter. So the house's area was divided into two sides : east and west. The east side of the house composes of trees for shelter, while The west side is living area which composes of ornamental plants, benches and trees that help blocking the sun light in the afternoon. In addition, the trellis is used for supporting climber plants in order to avoid the bad view at the back of the house. Most of the plants in the garden are to tolerant, low -maintenant and colorful.

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
สารบัญ	ก
สารบัญภาพ	ข
คำนำ	1
วัตถุประสงค์	2
ตรวจเอกสาร	3
วัตถุประสงค์และวิธีการศึกษา	11
ผลการศึกษา	16
วิจารณ์	37
สรุป	38
เอกสารอ้างอิง	39
ภาคผนวก	41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงภาพการวิเคราะห์พื้นที่ (Site Analysis)	20
ภาพที่ 2 แสดงภาพการใช้วงกลมในการออกแบบ (Balloon Diagram)	21
ภาพที่ 3 แสดงภาพการวางแผนปรับปรุงภูมิทัศน์ (Master Plan)	22
ภาพที่ 4 แสดงภาพด้าน (Elevation) A.	23
ภาพที่ 5 แสดงภาพด้าน (Elevation) B.	24
ภาพที่ 6 กราฟแสดงการประเมินความพอใจด้านความสวยงาม	31
ภาพที่ 7 กราฟแสดงการประเมินความพอใจด้านประโยชน์ใช้สอยและความเหมาะสม	32
ภาพที่ 8 แสดงภาพพื้นที่บริเวณหน้าบ้านด้านทิศตะวันออกก่อนการปรับปรุง	33
ภาพที่ 9 แสดงภาพพื้นที่บริเวณหน้าบ้านด้านทิศตะวันออกหลังการปรับปรุง	33
ภาพที่ 10 แสดงภาพพื้นที่บริเวณข้างบ้านด้านทิศตะวันออกก่อนการปรับปรุง	34
ภาพที่ 11 แสดงภาพพื้นที่บริเวณข้างบ้านด้านทิศตะวันออกหลังการปรับปรุง	34
ภาพที่ 12 แสดงภาพพื้นที่บริเวณหน้าบ้านด้านทิศตะวันตกก่อนการปรับปรุง	35
ภาพที่ 13 แสดงภาพพื้นที่บริเวณหน้าบ้านด้านทิศตะวันตกหลังการปรับปรุง	35
ภาพที่ 14 แสดงภาพพื้นที่บริเวณข้างบ้านด้านทิศตะวันตกก่อนการปรับปรุง	36
ภาพที่ 15 แสดงภาพพื้นที่บริเวณข้างบ้านด้านทิศตะวันตกหลังการปรับปรุง	36

คำนำ

เมืองที่คับแคบในปัจจุบันทำให้ที่อยู่อาศัยมีพื้นที่น้อยลง บริเวณพักผ่อนคลายอารมณ์จึงเป็นบริเวณที่มีความสำคัญมากต่อชีวิตของคนในสังคมเมือง

การจัดสวน (Landscaping) เป็นการจัดบริเวณพักผ่อนที่นิยมกันมากนอกจากจะก่อให้เกิดความสดชื่น สวยงาม แล้วยังมีผลทำให้สภาพอารมณ์และจิตใจของผู้อยู่อาศัยเมื่อกับาน แจ่มใสอีกด้วย การจัดสวนเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในการสร้างสรรค์ โดยนำหลักวิชาการ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคนิคทางด้านศิลปะและประสบการณ์มาผสมผสานเข้าด้วยกัน ให้ธรรมชาติเข้ามามีบทบาทเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ในสังคมปัจจุบันมากขึ้น ตอบสนองต่อความต้องการ ใกล้ชิดธรรมชาติ ในขณะที่ธรรมชาติกำลังถูกทำลาย และเสื่อมสลายด้วยมลพิษและจากฝีมือของมนุษย์เอง

ดังนั้นในการสร้างที่อยู่อาศัย อาคาร สำนักงาน (ทั้งภาครัฐและเอกชน) จึงจัดให้มีบริเวณสำหรับการจัดสวนอยู่ด้วยไม่ว่าจะเป็นสวนในร่ม สวนในอาคาร สวนหย่อม ตลอดจนสวนสาธารณะจึงทำให้เห็นแล้วว่าธรรมชาติมีส่วนสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ในปัจจุบันเพียงใด แต่การนำธรรมชาติเข้ามาตอบสนองต่อความต้องการนั้นจะต้องอาศัยรูปแบบของการจัดวางที่เหมาะสมต่อพรรณไม้และความต้องการของผู้อยู่อาศัยเอง จึงต้องมีการนำเทคนิคการจัดสวนเข้ามาเกี่ยวข้องในการออกแบบจัดสวน เพื่อให้ได้ลักษณะและรูปแบบสวนที่สวยงามตรงตามความต้องการ ทั้งนี้การจัดสวนนั้นต้องใช้เวลาเพื่อให้สวนที่จัดเป็นไปตามจินตนาการ จึงต้องอาศัยความสม่ำเสมอในการดูแลรักษา หากดูแลรักษาไม่ดีพอย่อมทำให้สวนทรุดโทรมไม่สวยงาม อาจทำให้ต้องมีการปรับปรุงหรือฟื้นฟูสภาพสวนใหม่

สำหรับงานออกแบบ-ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ครั้งนี้เป็นการสร้างความสวยงามให้กับที่อยู่อาศัย ทั้งยังมีประโยชน์ในการพักผ่อนหย่อนใจและใช้ทำกิจกรรมต่างๆ ของครอบครัวได้เป็นอย่างดี ซึ่งการจัดสวนครั้งนี้ยังก่อให้เกิดประสบการณ์ ความรู้ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การแก้ปัญหาต่างๆ แก่ผู้จัดทำ ซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการทำงานด้านการออกแบบจัดสวนต่อไป

นางสาวสุดที่รัก สายปลื้มจิตต์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาขั้นตอนและวิธีการออกแบบ-ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์จากประสบการณ์จริง
2. เพื่อให้เกิดความสวยงามแก่ที่อยู่อาศัยและใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ
3. เพื่อใช้เป็นพื้นที่ทำกิจกรรมต่างๆสำหรับเจ้าของบ้านและครอบครัว
4. สามารถใช้เป็นแนวทางในการออกแบบจัดสวนทั้งบริเวณและดูแลรักษาสวนด้วยตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตรวจเอกสาร

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของคำว่า สวน หมายถึง บริเวณที่ปลูกต้นไม้เป็นจำนวนมากซึ่งกันเป็นขอบเขตเอาไว้ เป็นคำกล่าวทั่ว ๆ ไป ถ้าต้องการกล่าวว่าเป็นสวนชนิดใดลักษณะใด ก็ให้มีคำอื่นประกอบหลัง บอกให้ทราบโดยเฉพาะ เช่น สวนครัวสวนดอกไม้ (พจนานุกรม,2525)

สอ เสถบุตร ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับคำว่า Landscape แปลว่า ภูมิประเทศ, สภาพภูมิประเทศ และคำว่า Landscape Gardening แปลว่า การทำสวนสำหรับดูเล่น มีภูเขาและลำธาร (สอ,2530)

สมจิตร โยธะคง ได้ให้ความหมายของคำว่า Landscape Gardening แปลว่าการปรับปรุงพื้นที่ดินให้เกิดทัศนียภาพแห่งอำนวยประโยชน์สุข สถานพักผ่อนหย่อนใจ ตลอดจนแหล่งสวยงามต่าง ๆ โดยมีขอบเขต (สมจิตร, 2535)

ขวัญชัย จิตสารวย ได้กล่าวถึงการจัดสวนภายในบ้านพักอาศัยไว้ดังนี้ “ การจัดสภาพพื้นที่รอบบ้านให้เหมาะสมสวยงาม ควบคุมสภาพแวดล้อมให้บรรยากาศของบ้าน น่าอยู่อาศัย และเอื้อประโยชน์ต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของคนในบ้าน ” (ขวัญชัย,2541)

สวนหย่อม คือ สวนขนาดเล็กที่มีการจัดตกแต่งประกอบบริเวณสำคัญของสถานที่ เช่น ที่พักผ่อน ศาลา หรือด้านหน้าอาคาร โดยเลือกใช้ต้นไม้ที่ชอบแสงสว่างเต็มที่ เจริญเติบโตช้า และสามารถตัดแต่งได้ เพื่อให้สวนหย่อมคงรูปได้นานที่สุด (เอ็มพร,เอกสารประกอบการเรียน)

สวนหย่อม เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่แทรกตัวอยู่เพื่อเสริมให้งานด้านการจัดสวน สวยสมบูรณ์ขึ้น แต่สวนหย่อมเป็นอิสระในตัวเอง ไม่จำเป็นต้องขึ้นกับสวนขนาดใหญ่ เสมอไป เทคนิคบางประการในการจัดก็ยังเป็นลักษณะเฉพาะ สวนหย่อมยังเป็นการจัดสวนแบบหนึ่งเช่นกัน มีความมุ่งหมายทางด้านความงาม และสัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมของผู้คนเช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะแทรกอยู่ในสวนขนาดใหญ่หรืออยู่ด้วยตัวเอง เพียงแต่มีขนาดเล็กกว่าการจัดสวนโดยทั่วไป (ขวัญชัย,2541)

การจัดสวนหย่อม คือ การจัดสวนไม้ประดับที่ใช้เนื้อที่ในการจัดน้อย เป็นสวนขนาดเล็กหรือจัดเป็นจุดๆ ในพื้นที่ใหญ่เพื่อเน้นบริเวณนั้น ๆ เช่น บนพื้นสนามหญ้ากว้างแต่เพียงจุดเดียว ใช้อุปกรณ์ไม่เปลือง เช่น ก้อนหินก้อนหนึ่ง ต้นไม้คลุมดินหนึ่งกลุ่มกับพุ่มไม้ขนาดกลางอีกหนึ่งต้นก็จัดได้ การจัดสวนแบบนี้ไม่ยุ่งยากซับซ้อน บริเวณที่จัดเป็นพื้นที่ราบหรือเป็นเนินก็ได้ จะจัดตามมุมอาคาร มุมถนน หรือ โคนต้นไม้ เป็นสวนไม้ประดับที่มีขนาดกะทัดรัด สามารถเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวัสดุที่ใช้ได้ง่ายถ้าเจ้าของเกิดความเบื่อหน่าย ส่วนใหญ่จะเปลี่ยนต้นไม้มากกว่าอย่างอื่น นิยมจัดกันมาก เพราะประหยัดเนื้อที่และค่าใช้จ่าย (จักรพันธ์,2539)

ขวัญชัย จิตสารานู ได้กล่าวถึงการจำแนกสวนหย่อมไว้ดังนี้ (ขวัญชัย,2541)

1. สวนหย่อมแบบธรรมชาติ อาจจัดโดยย่อส่วนธรรมชาติลงมาหรือจำลองธรรมชาติจริง ๆ มาให้เหมาะสมกับพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็ป่า เขา ธารน้ำ น้ำตก ทะเลทราย
2. สวนหย่อมที่จัดโดยเน้นรูปทรงขององค์ประกอบให้เกิดความสัมพันธ์สวยงามตามหลักทางศิลปะ รูปทรงองค์ประกอบที่นำมาจัดนั้นก็เป็รูปทรงของพันธุ์ไม้ก้อนหิน แผ่นทางเดิน รูปปั้น หรือวัสดุอื่น ๆ ใช้หลักของศิลปะการจัดองค์ประกอบ เช่น รูปทรง พื้นผิว ที่ว่าง ความกลมกลืนความแตกต่าง สัดส่วน เป็นต้น
3. สวนหย่อมที่จัดเป็นแบบแผน จะใช้ลักษณะของรูปทรงทางเรขาคณิตมากำหนด เป็นรูปแบบโดยรวม พันธุ์ไม้และองค์ประกอบต่าง ๆ มักถูกกระทำให้อยู่ในรูปทรงที่ชัดเจน

การออกแบบจัดสวน นับเป็นการออกแบบเพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ปัจจุบันธรรมชาติถูกทำลายลงอย่างมาก ความสำคัญของการจัดสวนจึงมีคุณค่ามากขึ้น ทั้งในด้านอนุรักษ์ธรรมชาติ การจัดวางผังเมือง การกำหนดพื้นที่สีเขียว การกำหนดเขตอุตสาหกรรมและเขตที่อยู่อาศัย ต้องมีการออกแบบให้มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม อันรวมไปถึงสภาพพื้นที่ รูปแบบของสถาปัตยกรรมสิ่งก่อสร้าง มีความสัมพันธ์กับบริเวณใกล้เคียงและยังต้องออกแบบให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้คนในสังคมนั้น ๆ ด้วย (ขวัญชัย,2536)

การจัดสวนในบ้าน เป็นสวนหนึ่งของ Landscape ในสาขาวิชาพืชกรรม (Horticulture) มีความมุ่งหมายที่สำคัญเพื่อตกแต่งบริเวณบ้านให้สวยงามน่าดูก่อให้เกิดความสุขสดชื่นทั้งกายและใจแก่เจ้าของบ้านและผู้อยู่อาศัย ตลอดจนเป็นที่สุขตาสุขใจ แก่ผู้ที่ได้พบเห็น (เสรี,2541)

การออกแบบสวนบ้าน เป็นการวางแผนสวนบนพื้นฐานของความต้องการ ความพึงประสงค์ของบุคคลในครอบครัวหรือเจ้าของบ้าน เป็นการออกแบบสวนเพื่อมุ่งอำนวยความสะดวก ความสวยงามให้สัมพันธ์ระหว่างบ้านหรืออาคารสิ่งก่อสร้างกับสวนที่จัด (สมจิตร์,2535)

พรรณเพ็ญ ฉายปรีชา ได้กล่าวถึงรูปแบบของสวนไว้ดังนี้ (พรรณเพ็ญ,2540)

1. สวนประคิษฐ์ (Formal-Style)

สวนลักษณะนี้เหมาะกับสวนที่มีเนื้อที่มาก ประกอบอาคาร เช่น ปราสาท พระราชวัง วัด สถานที่ทำการ หรืออาจไม่มีอาคารเป็นลักษณะเปิดโล่ง เช่น สวนสาธารณะ จัตุรัสกลางเมืองก็ได้ สวนประเภทนี้จะคำนึงถึง แบบแปลนเป็นสำคัญ การจัดวางแปลนจะจัดวางในลักษณะสมดุล (Symmetry) หรือสองข้างเท่ากัน นิยมออกแบบให้มีแปลงดอกไม้สี่มุมฉากตัดกับสนามหญ้าสีเขียว ที่ตัดแต่งเรียบร้อยสวยงาม ต้นไม้ก็มักจะตัดแต่งเป็นรูปทรงเรขาคณิต ต้องดูแลตัดแต่งต้นไม้และสนามหญ้าให้อยู่ในฟอร์มเรียบร้อยเสมอ โดยยึดถือรูปแบบแปลนที่ออกแบบเป็นสำคัญ ไม่นิยมปล่อยให้ต้นไม้ให้เจริญเติบโตไปตามธรรมชาติ เพราะอาจทำลายแบบแปลนที่กำหนดไว้ทำให้ผิดวัตถุประสงค์ในการจัด

ในสวนอาจแบ่งพื้นที่เป็นอย่างอื่นได้อีก แล้วยแต่ความเหมาะสมของสถานที่และความต้องการใช้สอย เช่น มีทางเดิน บ่อน้ำ น้ำพุ ศาลาพักผ่อน ม้านั่ง กระจ่างสวยๆแลรูปปั้น คุณสมบัติ และหน้าที่ของสวนลักษณะนี้ ก็คือสร้างความโอ้อ่างงาม ให้กับอาคารและสถานที่ เป็นที่นิยมกันมากในประเทศแถบยุโรป

2. สวนธรรมชาติ (Informal Style)

สวนธรรมชาติคือสวนที่เร้าจัดขึ้นมาโดยลอกเลียนแบบธรรมชาติที่เราพบเห็น เช่น ป่า เขา ลำธาร น้ำตก เกาะแก่งและทุ่งหญ้า เป็นต้น สิ่งที่เราพบเห็นและเกิดความชอบ ความประทับใจ บันดาลใจ ให้อยากนำมาสร้างมาจัดแต่งไว้ใกล้ๆตัว อาจจะจัดขนาดเท่าของจริง หรือจะจัดย่อส่วนลงมาให้เหมาะสมกับสถานที่ที่เราจะจัดแต่ง เช่นอาคาร ที่ทำการ หรือบ้านที่อยู่อาศัย

คุณสมบัติของสวนลักษณะนี้ ผู้ที่อยู่อาศัยหรือผู้พบเห็น จะได้สัมผัสกับบรรยากาศความสดชื่น รื่นรมย์ อบอุ่น กระปรี้กระเปร่ามีชีวิตชีวา หรือนำพักผ่อนหย่อนใจ สวนลักษณะนี้จึงเป็นที่นิยมของคนจำนวนมาก

การดูแลรักษาที่ตัดแต่งเพียงเพื่อให้เรียบร้อยสะอาดสะอาดอันไม่รุงรังเท่านั้น ปล่อยให้ต้นไม้เจริญเติบโตเองตามธรรมชาติ ไม่นิยมคุมกำเนิดต้นไม้หรือตัดแต่งต้นไม้เป็นรูปทรงเรขาคณิต ส่วนประกอบของสวนนี้ก็ขึ้นอยู่กับขนาดของที่และประโยชน์ใช้สอยเท่านั้น อาจมีสระน้ำ น้ำตก ศาลาพักผ่อน ม้านั่ง และทางเดินเหมือนกัน แต่เส้นและรูปทรงจะเป็นลักษณะ Free form

3. สนวนจินตนาการ (Imaginative Style)

สนวนลักษณะนี้จะจัดกันน้อย และมักจัดเฉพาะในโอกาสพิเศษหรือเพื่อการแสดง นิยมนำสิ่งก่อสร้างบางส่วนทางสถาปัตยกรรมในอดีตมาเป็นส่วนประกอบในสวน เช่น เสาสโตร์ของเสากรีก หรือ โรมัน กำแพงเมือง ชุ่มประตู่หรือบางส่วน บางมุมของตัวอาคารมาใช้ ต้นไม้ที่ใช้นิยมตัดแต่งรูปทรงเป็นลักษณะพิเศษตามจินตนาการ เพื่อให้เข้ากับบรรยากาศและเนื้อหาที่จัดแสดง บางลักษณะจะตัดแต่งต้นไม้เป็นเรื่องราวของคน สัตว์และสิ่งก่อสร้าง ซึ่งนับได้ว่าเป็นสวนจินตนาการเช่นกัน บุคคลบางคนที่ชอบคิดชอบฝัน สร้างสรรค์อะไรที่พิเศษออกไปก็อาจจะให้มีสวนลักษณะนี้ไว้ดูเล่นในบ้านก็ได้

4. สนวนนามธรรม (Abstract Style)

สวนนามธรรมหรืออาจเรียกว่าสวน Free Style ก็ได้ เพราะสวนลักษณะนี้นิยมจัดในยุคหลังๆนี้เองเป็นการจัดให้ฉีกแนวจากความซ้ำซากจำเจเหมือนการวาดภาพงานศิลปะลงไปในแผ่นกระดาษหรือผืนผ้าใบ แต่แทนที่จะแต่งแต้มสีสันเหมือนอย่างเขียนงานศิลปะลงไปที่ใช้สีสันทึบของต้นไม้แต่งแต้มลงไปแทน นำต้นไม้มาปลูกหรือจัดวางให้มีจังหวะ เส้นสาย มีช่องว่าง หรือรูปฟอร์มตามทฤษฎีหรือลักษณะงานศิลปะสมัยใหม่ที่นิยมกันเหมือนงานแสดงจิตรกรรมบนผืนผ้าใบ เน้นการจัดเพื่อถ่ายทอดความรู้สึก ความบันเทิงใจในงานศิลปะของศิลปินผู้สร้างและประโยชน์ใช้สอยจึงอาจจะแตกต่างไปจากสวนสไตล์อื่น

ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นรูปแบบใหญ่ๆ ของการจัดสวน สำหรับชนิดของสวนนั้น ส่วนใหญ่ก็จะเรียกกันไปตามประโยชน์ใช้สอยและนิยมนิยมเป็นสำคัญ เช่น สวนหิน สวนกรวด สวนทะเลทราย สวนน้ำ สวนแดดฟ้า สวนพันธุ์ไม้ สวนผนัง สวนภูเขา สวนที่ราบ สวนหย่อม สวนกระถาง สวนแขวน สวนลอย สวนสาธารณะ สวนสนุก สวนสมุนไพร สวนสุขภาพ เป็นต้น แต่ทั้งนี้ไม่ว่าเราจะจัดสวนชนิดใดก็ตามก็คงไม่หนีรูปแบบหรือสไตล์ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น การจัดก็คงยึดหลักองค์ประกอบทางศิลปะมาใช้ผนวกกับประโยชน์ใช้สอยเพื่อทำให้สวนนั้นสวยงามสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ทั่วไป (สมจิตร์, 2535)

วัตถุประสงค์ทั่วไปของการจัดสวน ประกอบไปด้วย 3 วัตถุประสงค์

1. การจัดสวนเพื่อประชาชน เป็นการจัดสวนเพื่อตอบสนอง หรือเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของประชาชน-บุคคล ความสะดวกสบายต่างๆภายในสวน เช่น ทางเดิน ศาลาพักผ่อน สระว่ายน้ำม้านั่ง และอื่นๆ โดยธรรมชาติของบุคคลต้องการสวนที่มีรั้วรอบ มีพืชพันธุ์ทั้งไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม และองค์ประกอบในการจัด ในกรณีของพืชพรรณหลายๆชนิด เช่น ไม้ยืนต้นเพื่อเป็นร่มเงาตามทางเท้า ไม้พุ่มคลุมดินเพื่อให้ความเป็นอิสระ ชีวทัศน์ทาง ควบคุมทิศทางจราจร การจัดสวนเพื่อประชาชนมุ่งเน้นการเอื้ออำนวยประโยชน์สุขทางร่างกาย

2. การจัดสวนเพื่อความสวยงาม การจัดมุ่งเน้นด้านความงาม ทำให้เกิดความสุขด้านจิตใจ และอารมณ์ การจัดมีหลายๆบรรยากาศ มีมุมสงบ มุมก่อให้เกิดความประหลาดใจ การจัดมุ่งเน้นให้เกิดคุณค่า มีความลึกซึ้งเพื่อให้เกิดความคิด เช่นการจัดสวนมีบรรยากาศทุ่งโล่งมีสระน้ำ ลำธาร หิน มุมน้ำตก น้ำพุ มุมดอกไม้ การจัดสวนเพื่อความงามมุ่งเน้นประโยชน์สุขทางด้านจิตใจและอารมณ์

3. การจัดสวนเพื่อการทดลองการศึกษาพืชพรรณใหม่ๆ เป็นการจัดสวนโดยมุ่งเน้นการทดลองการคัดเลือกพรรณใหม่ เพื่อแสวงหาพืชพรรณที่เหมาะสม เพื่อใช้ในการจัดสวนหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์ของการจัดสวนในข้อดังกล่าวมุ่งเน้นการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และวิจัย

หลักการเลือกใช้ต้นไม้ตกแต่งบริเวณ (จักรพันธ์ , 2539)

ในการออกแบบตกแต่งบริเวณนั้น ต้นไม้เป็นองค์ประกอบการจัดการที่สำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะนำไปใช้ปลูกประดับตกแต่งอาคารและบริเวณเพื่อให้เกิดความสดชื่น สวยงาม ผู้ออกแบบจะต้องรู้จักพันธุ์ไม้แต่ละชนิด ตลอดจนการเลือกใช้เป็นอย่างดี สามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง กับสภาพของอาคาร ดิน และภูมิอากาศในบริเวณนั้นๆ หลักการเลือกใช้ต้นไม้จัดตกแต่งบริเวณมีดังนี้

1. เลือกพันธุ์ไม้พื้นบ้านที่หาง่ายในท้องถิ่นนั้นเลือกที่มีทรงพุ่มที่สวยงาม ทนทาน ปลูกง่าย ตัดแต่งง่าย
2. เลือกพันธุ์ไม้ที่สามารถขยายพันธุ์ได้ง่าย ไม่ว่าจะปักชำหรือตอน หรือเป็นพันธุ์ไม้ที่ราคาไม่แพงเกินไปนัก
3. เลือกพันธุ์ไม้ที่เหมาะสมกับบริเวณหรือพื้นที่นั้นๆ คือทนต่อแสงแดด ถ้าเป็นไม้ปลูกที่มีแสงรำไร ก็สามารถเจริญงอกงามได้ดี รูปทรงพุ่มและลำต้นเหมาะสม กับวัสดุอื่นที่ใช้จัด เช่น ก้อนหิน หรือเครื่องปั้นดินเผาได้ดี
4. เลือกพันธุ์ไม้ที่มีสีสนสวยงาม ซึ่งมีทั้งไม้ดอกและไม้ใบ ดอกมีกลิ่นหอมทน ปลูกง่าย เป็นไม้ที่จัดสวนได้ดี บางชนิดเป็นพุ่มสวยงาม ปลูกแล้วสามารถเสริมส่วนประกอบอื่นๆให้งดงามได้ทั้งบริเวณ

ในการจัดสวนนั้น เอี่ยมพร วิสุมหมาย ได้กล่าวถึงสาเหตุที่มีการจัดสวนไว้ดังนี้ (เอี่ยมพร, 2527)

1. จัดสวนขึ้นเพื่อกันเสียงรบกวนจากถนน หรือเพื่อนบ้าน มักจะใช้ไม้พุ่มหนาหรือไม้ยืนต้น เช่น อโศกอินเดีย ชบา เข็ม ผกากรอง ฯลฯ
2. เพื่อกรองฝุ่นละอองที่กระจายทั่วไปในอากาศ โดยเลือกใช้พันธุ์ไม้ที่สามารถเก็บฝุ่นละอองได้มาก เช่น สนประติพัทธ์
3. จัดแต่งบางตำแหน่งของสวน เพื่อปิดบังสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ของบริเวณใกล้เคียง เช่น บริเวณใกล้บ้านมีกองขยะ สวนและต้นไม้จะช่วยกรองเชื้อโรคและปิดบังภาพที่ไม่น่าดู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เพื่อให้เกิดความเป็นส่วนตัวป้องกันการลอบมองจากเพื่อนบ้าน เช่น ภายในบ้านมี กระจาวย่น้ำ หรือมีมุมสงบส่วนตัว
5. เพื่อความสุขทางด้านจิตใจ เมื่อสภาพของสวนในบ้านมีสีเขียวสดใสมีร่มเงาของ ต้นไม้ มีบ่อน้ำ ลำธาร หรือน้ำตกจำลอง ทำให้มีโอกาสใกล้ชิดธรรมชาติมากขึ้น
6. เพื่อประโยชน์ใช้สอย เช่น ปลูกสวนครัว หรือสวนผลไม้
7. เพื่อออกกำลังกายโดยการวิ่งหรือเล่นเกมต่างๆ ฝึกการปลูกเลี้ยงและดูแลต้นไม้

ลักษณะงานภูมิทัศน์ที่ดี (สมจิตร ,2541)

1. ต้องทำให้ผู้อยู่อาศัยมีชีวิตชีวาที่ดีกว่า (Better for living) หมายถึงการวางแผนการจัด การจัดสร้าง การบำรุงรักษาหลังการจัดสร้าง ทำให้ผู้อยู่อาศัยมีความพึงพอใจ มีความสุข มีความรัก ห่วงแหน เสริมส่งเสริมการดำรงชีวิตและความสุขสันติในครอบครัว สนองตอบทั้งทางด้าน สถาปัตยกรรม วิศวกรรม สุนทรียภาพและอารมณ์
2. มีพื้นที่สำหรับพักผ่อนและใช้ประโยชน์ได้มาก หมายถึง พื้นที่ใช้สอยทั้งส่วนงานภูมิ ทัศน์เขียว (Greenscape) และส่วนงานภูมิทัศน์คาคแข็ง (Hardscape) เป็นการ ใช้พื้นที่ให้เกิดประ สติทธิภาพ สำหรับการนั่งพักผ่อน การเดินเล่น การออกกำลังกาย การทำงาน การประกอบอาหาร พื้นที่ รับประทานอาหาร พื้นที่สำหรับจัดเลี้ยง พื้นที่รองรับแขก พื้นที่ใช้สัญจร และให้ความปลอดภัย
3. สามารถควบคุมสภาพฟ้าอากาศได้ตลอดปี ทำให้บ้านและบริเวณที่มีการจัดงาน ภูมิทัศน์ ให้ความรู้สึกเย็นสบาย ลดการสะท้อนของแสง แก้ไขปัญหาผลกระทบของแสงป้องกัน กระแสลมพัดแรง เก็บอุ้มความชื้นและกระแสลมไว้ในบริเวณนั้น
4. ทำให้อากาศภายในบริสุทธิ์และสะอาด งานภูมิทัศน์ที่ดีต้องมีการจัดพืชพรรณ เพื่อ กรองจับฝุ่นละอองที่เป็นพิษ และฟอกอากาศที่เป็นพิษให้บริสุทธิ์
5. เพิ่มพูนคุณภาพให้แก่บ้าน อาคารและบริเวณ เมื่องานภูมิทัศน์มีการดูแลบำรุงรักษา เป็นอย่างดี มีอายุยาวนาน งานภูมิทัศน์จะช่วยเพิ่มพูนคุณภาพของบ้าน อาคารและบริเวณ ทำให้ บ้าน อาคารมอดูดีมีความเป็นระเบียบ อ่อนนุ่ม ร่มรื่นสวยงาม เด่นสง่าทำให้บริเวณมีคุณค่าและมี ราคามากขึ้น งานภูมิทัศน์เป็นเครื่องชี้ถึงวัฒนธรรม ความเก่าแก่และจิตใจของผู้อยู่อาศัย
6. ให้ความเป็นอิสระ งานภูมิทัศน์ต้องสร้างเป็นอิสระได้ สร้างกรอบล้อม (enclosure) สร้างห้องกลางแจ้ง (outdoor room) ซึ่งประกอบไปด้วยพื้นที่ระนาบ ระดับพื้นผิวพื้น (floor plan) พื้นที่ระนาบแนวตั้ง (vertical plan) และพื้นที่ระนาบเหนือศีรษะ (overhead plan) ทำให้เกิดชุดที่ วางเป็นห้อง ให้ความเป็นอิสระแก่ผู้อยู่อาศัย ป้องกันสายตาจากบุคคลภายนอก และสามารถลดเสียง รบกวนจากภายนอกพื้นที่ได้

7. มีความสวยงามชั่ววันจันทร์ งานภูมิทัศน์ที่ดีมีการดูแลบำรุงรักษาอย่างดี ต้องสามารถคงความงามไว้ได้ตลอดเวลา ทุกวัน ทุกเดือน ทุกปี แม้ว่ากาลเวลาจะเปลี่ยนแปลงไป ความสวยงามและคุณค่ายิ่งเพิ่มขึ้น กลายเป็นความเก๋ารูปทรง ผิวสัมผัส สี สันบางส่วนเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมของฤดูกาลเกิดเป็นประวัติศาสตร์ ตำนานเล่าขานบอกต่อกันมา กลายเป็นสิ่งที่จะต้องอนุรักษ์และพิงหวงแทน

8. กำหนดตำแหน่งขององค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบลงอย่างเหมาะสม กลมกลืน สอดคล้อง และรับกันกับพื้นที่ กับสถาปัตยกรรมหรือสิ่งก่อสร้างหลักอย่างเหมาะสมลงตัว

9. มีการดูแลรักษาง่ายและต่ำ ประหยัดเวลา ประหยัดทุนทรัพย์ ประหยัดแรงงาน การจัดการไม่ซับซ้อน ดังนั้น การออกแบบจะต้องพยายามค้นหา ทำอย่างไรให้งานภูมิทัศน์มีความสวยงาม ใช้ประโยชน์คุ้มค่า มีการดูแลบำรุงรักษาง่าย (Easy maintence) และ มีการดูแลบำรุงรักษาต่ำ (Low maintence)

ประโยชน์และคุณค่าที่ได้รับจากการจัดสวน (เสรี ,2539)

1. เพื่อความสวยงามและเพิ่มคุณค่าแก่อาคารบ้านเรือน เป็นที่น่าเจริญตา เป็นสง่าราศีแก่บ้านของตน
2. ก่อให้เกิดความสะอาดและความสุข คือมีที่พักผ่อนหย่อนใจตามรสนิยม มีสนามให้เด็กได้วิ่งเล่น ออกกำลังกาย
3. เป็นการประหยัดและช่วยเศรษฐกิจในครอบครัว มีผลผลิตภายในบ้านไว้ใช้เอง อาทิ พืชผักสวนครัว ดอกไม้และผลไม้ ถ้ามีมากอาจนำไปจำหน่าย ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น และยังช่วยลดการเที่ยวเตร่นอกบ้านอีกด้วย
4. ทำให้ครอบครัวมีสุขภาพสมบูรณ์ เพราะได้ออกกำลังกายในการทำงานเล็กๆน้อยๆ ในสวนซึ่งมีอากาศบริสุทธิ์
5. ก่อให้เกิดความสงบสุขในครอบครัว เกิดความใกล้ชิด เช่น พ่อบ้านจุดดิน แม่บ้านถอนหญ้า ลูกๆช่วยรดน้ำต้นไม้ เป็นการหัดให้เด็กๆ รู้จักทำงานบ้าน และเกิดความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของพืช

การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในสวน (พรรณเพ็ญ,2540)

1. หากมีต้นไม้หมดอายุและตายไป ก็สมควรหาต้นไม้มาเปลี่ยน อาจจะใช้ต้นไม้ชนิดเดิมหรืออาจเปลี่ยนชนิดใหม่เพื่อเพิ่มสีสัน และบรรยากาศก็ได้ แต่ทั้งนี้ควรพิจารณาให้มีขนาด รูปฟอร์ม และธรรมชาติคล้ายคลึงของเดิม เพื่อจะได้ไม่เปลี่ยนแปลงรูปแบบของสวนที่เป็นอยู่

2. ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ และสมาชิกในครอบครัว เช่น ในขณะที่จัดสวนครอบครัวมีเด็กอาจจะกำหนดให้มีเครื่องเล่น เช่น ชิงช้า ม้าหมุน หรือบ้านที่มีบ่อน้ำอาจจะทำรั้วประกอบสวนชั่วคราว เมื่อเด็กโตขึ้นสิ่งเหล่านี้ก็ไม่จำเป็น ควรจะปรับปรุงสภาพสวนให้เหมาะสมกับสภาพใหม่

ในทางตรงกันข้ามหากสภาพครอบครัวเดิมไม่มีเด็ก แต่ปัจจุบันมีเด็กก็จะต้องปรับปรุงและเพิ่มเติมในสิ่งที่สนองกับความต้องการและความจำเป็นขึ้นใหม่

3. การแก้ไขต่อเติม หรือเพิ่มเติมตัวอาคารใหม่เนื้อที่และสภาพสวนก็อาจจะเปลี่ยนแปลงไปจึงมีความจำเป็นจะต้องปรับปรุงแก้ไขหรือจัดสวนอีกครั้ง เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพและสิ่งแวดล้อมใหม่

4. ในกรณีที่สวนจัดแต่งไว้นานปี อาจเกิดความเบื่อหน่าย อยากแก้ไขปรับปรุงเพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศก็ยอมทำได้ หรืออาจเปลี่ยนแปลงพันธุ์ไม้ใหม่ๆ เพื่อทำให้เกิดสีสันและบรรยากาศที่แตกต่างออกไป

การปรับปรุงแก้ไขสวนเดิมโดยเหลือไว้บางส่วนและแต่งเติมเสริมจัดบางส่วนจะทำงานได้ยากกว่าการรื้อถอนและทำใหม่ทั้งหมด ซึ่งนักออกแบบจะต้องพิจารณาอย่าให้เกิดการขัดแย้งกัน

วัสดุอุปกรณ์

อุปกรณ์เขียนแบบ

1. เขียนกระดาษแบบและกระดาษสำหรับสเก็ตภาพ
2. เครื่องเขียนและอุปกรณ์เขียนแบบ
3. สมุดบันทึกข้อมูลและลายละเอียดต่างๆ

อุปกรณ์การจัดสวน

1. ตลับเมตร
2. กล้องถ่ายรูป
3. ปูนขาว
4. สว่าน
5. ค้อน ตะปู
6. เลื่อย
7. ปูนซีเมนต์
8. จอบ เสียม พลั่ว คราด บั้งกี
9. กรรไกรตัดกิ่ง กรรไกรตัดหญ้า
10. เชือกและไม้หลัก
11. ไม้กวาดทางมะพร้าว

วิธีการศึกษา

ขั้นตอนการออกแบบสวน(Design Process)

1. การสำรวจพื้นที่(Site Analysis)

การสำรวจสภาพพื้นที่ สถานที่ ที่จะจัดการออกแบบภูมิทัศน์ โดยหาข้อมูลรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับขนาดของพื้นที่ เขตติดต่อ ทิศทาง สภาพภูมิอากาศ สภาพภูมิประเทศ ลักษณะทางธรณี สิ่งแวดล้อม วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ (เอ็มพร,2527)

2. การสัมภาษณ์(Client Analysis)

เป็นการหาข้อมูลจากเจ้าของสถานที่ โดยการสอบถาม สังเกต และพิจารณา อาจทำได้โดยการตั้งปัญหาถาม สนทนาถึงเรื่องความชอบและรสนิยม โดยทั่วไปของเจ้าของสถานที่ เช่น เจ้าของสถานที่มีเวลาดูแลสวนมากน้อยเพียงใด ชอบทำกิจกรรมยามว่างภายนอกตัวบ้านมากน้อยแค่ไหนและยังมีรายละเอียดอีกหลายประการที่ต้องสังเกตและจดจำเพื่อเป็นประโยชน์ในการออกแบบ รวมไปถึงงบประมาณที่เจ้าของบ้านสามารถจ่ายได้ในการจัดสวนครั้งนี้(เอ็มพร,2527)

3. การเขียนแบบ(Drawing)

เป็นการกำหนดตำแหน่งประโยชน์ใช้สอยและวางผังสิ่งประกอบสวนและไม้ประดับลงในแบบแปลน(Plan)เพื่อที่จะสร้างสื่อที่สามารถสร้างความเข้าใจและมั่นใจให้กับเจ้าของสถานที่ได้ (พรธมเพ็ญ,2540)

อาจกำหนดจุดคร่าวๆ โดย การใช้วงกลมในการออกแบบ (Balloon Diagram) เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ การใช้สัญลักษณ์ในการเขียนแปลน(Plan)หรือการเขียนทัศนียภาพ (perspective) (กิตติพงษ์,เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ)

3.1 การใช้วงกลมในการออกแบบ(Balloon Diagram) เป็นการกำหนด โครงร่างคร่าวๆ ลงในแปลนพื้นที่ ก่อนการเขียนแบบจริง ซึ่งการเขียนรูปแบบวงกลมเป็นการกำหนดองค์ประกอบต่างๆ เพื่อเปรียบเทียบความเหมาะสม โดยอาศัยข้อมูลจากการวิเคราะห์ในเรื่องสภาพพื้นที่และความต้องการของเจ้าของพื้นที่ (สมจิตร,2538)

3.2 การออกแบบผังพื้น (Plan) คือ แบบที่เขียนมาจากด้านบนลงมา (Top View) สามารถแสดงให้เห็นถึงขอบเขตรูปร่าง ตำแหน่งที่ตั้งและทิศทางขององค์ประกอบต่างๆ ในสวนและบริเวณรอบๆ อาคาร (พรณเพ็ญ, 2540)

3.2.1 มาสเตอร์แพลน (Master Plan) เป็นแปลนที่สมบูรณ์แล้วได้เขียนถึงการออกแบบพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมดในเชิงที่กว้าง

3.2.2 รูปตั้ง, รูปด้าน (Elevation) คือรูปแบบที่เขียนโดยกำหนดพื้นดินเป็นระดับสายตาภาพจึงสามารถแสดงให้เห็นถึงความสูง ความยาวหรือความกว้างและขนาดของตัวอาคาร ต้นไม้ เนินดินและส่วนประกอบต่างๆ ในสวนว่าอยู่ในตำแหน่งที่มีระดับสูงต่ำ ลาดเอียงอย่างไร (พรณเพ็ญ, 2540)

3.2.3 รูปตัด (Section) เป็นรูปด้านที่ตัดผ่าน โครงสร้างที่ต้องการจะให้ผู้ดูทราบถึง โครงสร้างของสิ่งนั้นๆ

3.2.4 ทักษิณภาพ (Perspective View) คือ การเขียนแบบที่แสดงให้เห็น มุมมองแบบ รูปถ่าย มีมิติ มีความกว้าง ความลึก ความสูง สามารถเห็นตำแหน่งและทิศทางขององค์ประกอบต่างๆ ภายในสวนคล้ายของจริง ซึ่งรูปแบบลักษณะแบบนี้สร้างความเข้าใจให้กับผู้ได้รับมากกว่า โดยเฉพาะผู้ที่ไม่สันทัดในการมองแบบแปลน (พรณเพ็ญ, 2540)

4. ผลของการออกแบบโดยแบ่งเป็น

4.1 ผลการออกแบบที่เขียนออกมาเป็นผังพื้น

4.2 รูปด้าน (Elevation)

4.3 การเขียนทัศนียภาพ (Perspective)

4.4 ผลการประเมินความพอใจหลังการจัดสวน

5. การประเมินราคา (Estimate) เป็นสิ่งจำเป็นในการจัดสวน สำหรับเจ้าของสถานที่และนักจัดสวน เพราะเจ้าของสถานที่ที่ต้องการจะทราบถึงราคาหรือค่าใช้จ่ายในการจัดสวน โดยเจ้าของสถานที่จะบอกงบประมาณอย่างคร่าวๆ ที่สามารถจ่ายได้และวัตถุประสงค์ที่ต้องการ นักจัดสวนจะช่วยออกแบบและคำนวณค่าใช้จ่ายให้อยู่ในระหว่างงบประมาณของเจ้าของสถานที่ โดยมีการตัดทอนหรือเปลี่ยนแปลงบางอย่างถ้าการประเมินราคาสูงกว่างบประมาณที่ตั้งไว้หรือเพิ่มเติมการจัดสวนให้มีมากขึ้นเมื่องบประมาณเหลือ (เอี่ยมพร, 2527)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการจัดสวน (Landscaping Installation)

1. การคัดเลือกพรรณไม้ (Getting Plant)

เป็นการสำรวจและหาแหล่งพรรณไม้ที่มีในแบบตามแหล่งต่างๆ โดยพยายามหาทั้งชนิดของต้นไม้ ขนาด รูปทรง ให้เป็นไปตามแบบที่เสนอเจ้าของบ้านและควรพยายามหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลงขนาดและชนิดของต้นไม้ (เอี่ยมพร,2527)

2. การปรับพื้นที่ (Grading)

การปรับพื้นที่ให้เอียงตามระดับที่ต้องการ ลดระดับในส่วนที่เกินและเพิ่มเติมระดับในส่วนที่ขาดให้เรียบเสมอกัน อาจจะไถระดับดินในระบายน้ำได้ดีโดยไถระดับลาดเอียงไปยังท่อระบายน้ำ (พรรณเพ็ญ,2540)

3. การเตรียมหลุมปลูกต้นไม้ (Soil preparation)

ควรเตรียมหลุมปลูกต้นไม้ฮันตันหรือไม้ประธานก่อนแล้วจึงเป็นไม้พุ่ม ไม้คลุมดิน ตามลำดับ โดยดูตำแหน่งต้นไม้ต่างๆ จากแปลน เมื่อได้ตำแหน่งต้นไม้แต่ละต้น ก็ใช้ปูนขาวโรยเป็นวงตรงจุดนั้นเพื่อขุดหลุมปลูก โดยกะขนาดหลุมตามชนิดของต้นไม้ เสร็จแล้วควรผสมดินปลูกกับปูนขาวเพื่อช่วยให้ต้นไม้เจริญเติบโตได้ดี (พรรณเพ็ญ,2540)

4. การวางต้นไม้

วางต้นไม้หลักหรือไม้ที่สำคัญเสียก่อน จากนั้นจัดวางปลูกไม้พุ่มที่จะเป็นองค์ประกอบในสวน ขั้นตอนนี้อาจจัดวางอุปกรณ์จัดแต่งสวนไปเลยก็ได้ การจัดวางต้นไม้ นอกจากจะดูตามลักษณะแปลนแล้วยังต้องพิจารณาสิ่งอื่นๆ ด้วย เช่น ขนาดของทรงพุ่ม พุ่มใหญ่ พุ่มเล็ก สูงต่ำต่างกัน ลักษณะใบ ขนาด และรูปทรงต้น สีของใบไม้และดอกไม้ หลังจากปลูกไม้พุ่มแล้วขั้นตอนสุดท้ายคือการปลูกไม้ประเภทไม้คลุมดิน (พรรณเพ็ญ,2540)

5. การโรยกรวด หินกลม หรือทราย

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงจินตนาการและลวดลายต่างๆ ซึ่งกรวด หินกลม หรือทรายมีขนาดเล็ก การทำพื้นที่รองรับจึงมีความจำเป็น ถ้าหากว่าพื้นที่โรยกรวดเป็นพื้นดินอัดแน่นกรวดจะมีความสวยงามอยู่ได้ระยะหนึ่ง เมื่อฝนตกดินอ่อน กรวดจะจมดิน ทำให้กรวดสกปรก วัชพืชต่างๆ ขึ้นแทรก ฉะนั้น ก่อนการโรยกรวด ต้องปรับพื้นที่และใช้พลาสติกปูรองซึ่งจะช่วยให้ทำความสะอาดกรวดได้ง่าย (สมจิตร,2538)

6. การวางทางเดิน

โดยดูจากแปลนถึงทิศทางแล้วกำหนดแนวทางเดินบนสนามหญ้าให้ถูกต้อง โดยใช้ปูนขาวโรยเป็นแนวทางตามแบบและไม่ควรปูทางเดินเสมอหญ้า เพราะต่อไปหญ้าจะสูงขึ้นเล็กน้อยและทางเดินจะจมลง (เอี่ยมพร,2527)

7. การปูหญ้า (Lawn Installation)

การปูหญ้าในการจัดสวนนิยมวิธีปูพรมหรือการปลูกโดยวิธีปูหญ้าเต็มแผ่น (Planing Sod) โดยชนิดของหญ้าที่นำมาปลูกควรตรงกับแบบที่กำหนดและต้องเป็นหญ้าที่ทำการเพาะมาใหม่ หลังจากปูหญ้าเสร็จเรียบร้อยแล้วควรใช้ลูกกลิ้งสำหรับบดดินกลิ้งทับบนหญ้าอีกครั้ง (สมจิตร,2538)

8. การตัดหญ้า ให้น้ำปุ๋ย ฉีดยาฆ่าแมลง (Mowing, Fertilizing and Pestcontrol)

หลังจากปูหญ้าประมาณ 2 อาทิตย์ ก็ควรตัดหญ้า ซึ่งจะช่วยให้หญ้าเรียบสม่ำเสมอ เมื่อตัดหญ้าเรียบร้อยแล้วก็ควรให้น้ำปุ๋ยหญ้าและต้นไม้ทุกต้นที่ได้ปลูกไปแล้วพร้อมทั้งฉีดยาฆ่าแมลงและยากันราไว้ด้วย (เอี่ยมพร,2527)

9. การเก็บงานและส่งมอบงาน (Completed Work)

เป็นงานขั้นตอนสุดท้ายของการจัดสวน การจะส่งมอบงานให้แก่เจ้าของบ้านนั้น การเก็บงานจำเป็นมากต้องเก็บรายละเอียดของงานทุกส่วนที่เป็นองค์ประกอบของสวนให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย มองคุณภาพรวมของสวนต้องสมบูรณ์ ไม่มีข้อตำหนิ ประสิทธิภาพและคุณภาพของงานเป็นไปตามแปลนที่ระบุไว้ (สมจิตร,2538)

ผลการศึกษา

1. การสำรวจสถานที่ (Site Analysis)

1.1 ที่ตั้งและสภาพของพื้นที่

บริเวณบ้านของคุณอุดมลักษณ์ ภัคศิณิญา บ้านเลขที่ 50/38 หมู่บ้านถลิ่งกรีนวิลล์ ถนนอ่อนนุช ตำบลราชาเทวะ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีเนื้อที่โดยประมาณ 81 ตารางวา สภาพพื้นที่โดยรอบบ้าน เป็นบ้านหลังสุดท้ายหัวมุมถนน บริเวณหน้าบ้านเป็นทิศใต้ ด้านทิศตะวันตกของบ้านติดกับถนนของหมู่บ้านและทุ่งโล่ง ด้านทิศตะวันออกของบ้านติดกับบ้านเพื่อนบ้าน

เนื่องจากเป็นบ้านที่เพิ่งทำการปลูกสร้างเสร็จ สภาพพื้นเดิมเป็นพื้นที่ก่อสร้างมีเศษวัสดุเหลือใช้จากการก่อสร้าง เช่นอิฐ หิน ปูน ทราย กองตามจุดต่างๆและฝังอยู่บริเวณหน้าดินเป็นจำนวนมาก พื้นที่บริเวณรอบนอกตัวบ้านมีการใช้ทรายในการปรับพื้นที่ไว้แล้วสภาพดินบริเวณพื้นที่โดยรอบเป็นดินเหนียวปนทราย ทั้งนี้ขนาดและรูปทรงของพื้นที่และตัวบ้านดูได้จากแบบ (ภาพที่ 1)

1.2 การสัมภาษณ์เจ้าของสถานที่ (Client Analysis)

บุคคลที่อยู่ในบ้าน	ความต้องการและความพอใจ
1. คุณอุดมลักษณ์	<ul style="list-style-type: none"> - ชอบไม้ใบสีเขียว - ชอบสวนในร่ม - ต้องการทางเดินที่โรยด้วยกรวดและอ่างบัว - ต้องการลานพักผ่อนสำหรับวางโต๊ะสนาม - ต้องการปิดบังส่วนซักล้าง
2. คุณแม่ทองดี	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการบ่อน้ำและอ่างบัวหน้าบ้าน - ต้องการต้นไม้มงคลตามหลักความเชื่อ เช่น ทับทิม วาสนา หมากแดง - ต้องการให้มีบริเวณสนามหญ้า - ชอบทำกิจกรรมยามว่างในบริเวณที่ร่มรื่นเป็นธรรมชาติ
3. คุณพ่อเอกเกรียง	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการไม้ให้ผลรับประทานได้เช่น มะม่วง - ต้องการสวนที่สามารถตกแต่งและเพิ่มเติมต้นไม้ได้ - ต้องการไม้มงคลตามความเชื่อ เช่น ทับทิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคคลที่อยู่ในบ้าน	ความต้องการและความพอใจ
4. คุณสมหญิง	<ul style="list-style-type: none"> - ชอบ ไม้ดอกที่สามารถออกดอก ได้ตลอดปี - ต้องการสถานที่พักผ่อนค้ำนนอกตัวบ้าน - ชอบทางเดินหินทรายแบบที่เป็นธรรมชาติ - ชอบดูแลตกแต่งต้นไม้ในเวลาว่าง
5. คุณธนพร	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการพรรณไม้ที่มีความทนทาน - ชอบ ไม้ น้ำ เช่น บัว กก - ชอบพรรณ ไม้ที่มีสีส้มของ ใบและลำต้นที่สวยงาม - ต้องการทางเดินเป็นแบบธรรมชาติ
6. คุณมณีรัตน์	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการพรรณไม้ที่มีสีส้มสวยงามตลอดปี - ชอบทางเดิน โรยกรวด - ชอบต้นไม้ที่มีลักษณะสูงโปร่ง - ชอบทำกิจกรรมยามว่าง เช่น รดน้ำต้นไม้

3. การเขียนแบบ (Drawing)

เป็นการกำหนดประ โยชน์ใช้สอยและวางผังสิ่งประกอบสวนและพรรณ ไม้ลงในบริเวณพื้นที่ๆ ต้องการจัดสวน อาจกำหนดจุดแบบคร่าวๆ โดยใช้สัญลักษณ์วงกลมในการออกแบบ(Balloon Diagram) การใช้สัญลักษณ์ในการเขียนแบบ (Plan) หรือการเขียนรายละเอียด (Section) เพื่อระบุส่วนประกอบของสวนตามตำแหน่งนั้นๆ

3.1 การใช้วงกลมในการออกแบบ (Balloon Diagram)

นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจพื้นที่และ การสัมภาษณ์ ความต้องการของเจ้าของบ้าน ใช้เป็นแนวความคิดในการออกแบบ แบ่งส่วนใช้ประโยชน์ของพื้นที่เป็น 5 ส่วน และวางตำแหน่งวงกลมในแต่ละส่วน แสดงทิศทางการเชื่อมโยงวงกลมและกิจกรรมต่างๆ (ภาพที่ 2)

ส่วน A บริเวณหน้าและข้างบ้าน (ทิศตะวันตก) โดยแบ่งเป็นสนามหญ้าเปิด โล่งปูทางเดินสำหรับเดินพักผ่อน ภายในสวนด้านติดรั้วเน้นสวนหย่อม ไม้ดอกไม้ประดับ ตลอดแนวกำแพงเพื่อเพิ่มสีสันให้แก่สนาม ปลูกไม้ให้ร่มเงาภายในสนาม วางทางเดินหินทรายจากหน้าบ้านถึงหลังบ้าน

ส่วน B บริเวณที่ติดกับตัวบ้าน (ทิศตะวันตก) เป็นสวนหย่อมมีลานพักผ่อนสำหรับวาง โต๊ะสนาม และจัดอ่างบัวไว้ภายใน บริเวณสวนหย่อมปลูกไม้ให้ร่มเงาเพิ่มความร่มรื่นให้แก่บริเวณพักผ่อน พรรณไม้ที่ใช้เน้นสีส้มและรูปทรงของดอก ใบ และลำต้นเป็นหลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วน C บริเวณหลังบ้าน (ทิศตะวันตก) ติดกับสวนชั่งล้างจัดให้มีระแนงไม้เลื้อยบังสายตา เพื่อ
 ความเป็นส่วนตัวในการทำกิจกรรมต่างๆ ใช้พรรณไม้เลื้อยที่มีใบค่อนข้างใหญ่สามารถตัดแต่งได้ง่ายเพื่อ
 ความสะดวกในการดูแลรักษา

ส่วน D บริเวณหน้าบ้าน (ทิศตะวันออก) ประกอบด้วยสวนหย่อมซึ่งมีไม้มงคล เป็นไม้ประธาน
 ในสวน ปูหญ้าสนามและวางทางเดินหินทราย

ส่วน E บริเวณข้างบ้าน (ทิศตะวันออก) เนื่องจากเป็นบริเวณที่ได้รับเงาจากบ้านของเพื่อนบ้าน
 จึงเป็นสวนหย่อมที่ประกอบด้วยพรรณไม้ใบและไม้ในร่มเป็นหลัก และ เพื่อให้บริเวณสวนดูร่มรื่น เย็น
 สบายทางเดินเป็นทางเดินหินทรายโรยสลับกับกรวดขาว

3.2 การออกแบบผังพื้น (Plan)

ผังพื้น (Plan) ลายเส้นที่สามารถแสดงให้เห็นถึงขอบเขต รูปร่าง ตำแหน่งที่ตั้งและทิศทางของ
 องค์ประกอบต่างๆ ในสวน โดยมองจากด้านบน (Top view) ลงมาเป็นภาพ 2 มิติ

Master plan คือ แปลนที่สมบูรณ์แล้วครอบคลุมตำแหน่งอาคารและสิ่งก่อสร้าง ตลอดจนส่วน
 ประกอบต่างๆ โดยใช้สัญลักษณ์แทนพรรณไม้และวัตถุที่ใช้ในการจัดสวน (ภาพที่ 3)

จากการแบ่งพื้นที่สามารถอธิบายลักษณะของกิจกรรมต่างๆ และพรรณไม้ในส่วนต่างๆ ได้ดังนี้
 คือ

3.2.1 สวนหย่อมบริเวณด้านหน้าบ้านและข้างบ้าน (ทิศตะวันตก) สำหรับพักผ่อนหย่อนใจและ
 เพิ่มสีสันให้แก่บริเวณ ให้ร่มเงาโดยปลูกไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ได้แก่ พญาสัตบรรณ ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ
 ที่มีสีสันสวยงามตลอดแนวรั้ว จัดให้ลักษณะแปลงเป็นแนวเส้นโค้งสร้างความสวยงามและลดความ
 กระด้าง ใช้ความสูงของพันธุ์ไม้แต่ละชนิดจัดระดับสูงต่ำในแปลง วางแผ่นทางเดินหินทรายจากหน้าบ้าน
 ไปถึงหลังบ้าน

3.2.2 สวนหย่อมบริเวณติดกับตัวบ้าน (ทิศตะวันตก) จัดให้มีลานพักผ่อนสำหรับวางชุดเก้าอี้
 สนาม รูปแบบของลานพักผ่อนเป็นการนำแผ่นหินทรายมาเรียงต่อกันให้เป็น แบบ free from เพื่อเพิ่ม
 ความกลมกลืนและเป็นธรรมชาติให้แก่สวน สวนหย่อมบริเวณรอบๆ ลานพักผ่อนจัดให้มีอ่างบัวและ
 พรรณไม้ใบและไม้ดอกโดยเน้นไม้ที่มีสีสันสวยงาม สามารถดูแลและตัดแต่งได้ง่าย เช่น เข็มพิกุลโลก
 ชมพู หลิวไต้หวัน ผักเป็ดแดง เทียนทอง และไม้ที่มีรูปทรงสวยงามตามธรรมชาติที่ไม่จำเป็นต้องตัดแต่ง
 ได้แก่ ก้ามกุ้งเลื้อยไค สนเลื้อย นอกจากนี้เพิ่มความร่มรื่นโดยปลูก โมก เป็นไม้ให้ร่มเงา สร้างความโดด
 เด่นให้แก่สวน โดยใช้กรวดขาวประดับตกแต่งรอบๆ บริเวณ

3.2.3 ส่วนซีกล่างบริเวณด้านหลังบ้าน (ทิศตะวันตก) จัดทำระแนงไม้เลื้อยเพื่อบังส่วนซีกล่าง เพิ่มความเป็นส่วนตัวในการทำกิจกรรมต่างๆแก่เจ้าของบ้านไม้เลื้อยที่ใช้ ได้แก่ ใบระภาค มีใบค่อนข้างใหญ่ เป็นไม้ที่มีเถาไม่เปราะหรือเหนียวมากจนเกินไป เพื่อสะดวกในการตัดแต่ง ปลูก มะม่วง เป็นไม้ให้ร่มเงาแก่บริเวณ

3.2.4 สวนหย่อมบริเวณข้างบ้าน (ทิศตะวันออก) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก เป็นส่วนที่ติดกับหน้าบ้านซึ่งพอมีบริเวณเล็กน้อย สร้างจุดเด่นให้แก่บ้านโดยการปลูกหมากแดง และวาสนาตามความต้องการของเจ้าของบ้านและจัดสวนหย่อมขนาดเล็กให้มีลักษณะต่อเนื่อง กลมกลืนกับสวนด้านทิศตะวันตก วางทางเดินหินทรายต่อจากลานหน้าบ้าน ส่วนที่สองมีเนื้อที่ค่อนข้างน้อย วางทางเดินหินทรายต่อจากส่วนแรกโรยกรวดประดับ สองข้างทางเดิน ปลูกไม้ใบที่มีลักษณะเป็นสีเขียว เน้นให้เกิดจุดเด่นและเกิดความสดชื่น พรรณไม้ที่ใช้ได้แก่ เฟิร์นใบมะขาม พิไลก้านมะละกอ เดหลีใบกล้วย คล้าม้าลาย คล้ากาหว่าลาย พิไลทอง ปลูกไม้พุ่ม ได้แก่ หนวดปลาหมึกแคระ จิงแดง จิ้ง เลือกใช้ โมก เป็นไม้ให้ร่มเงา

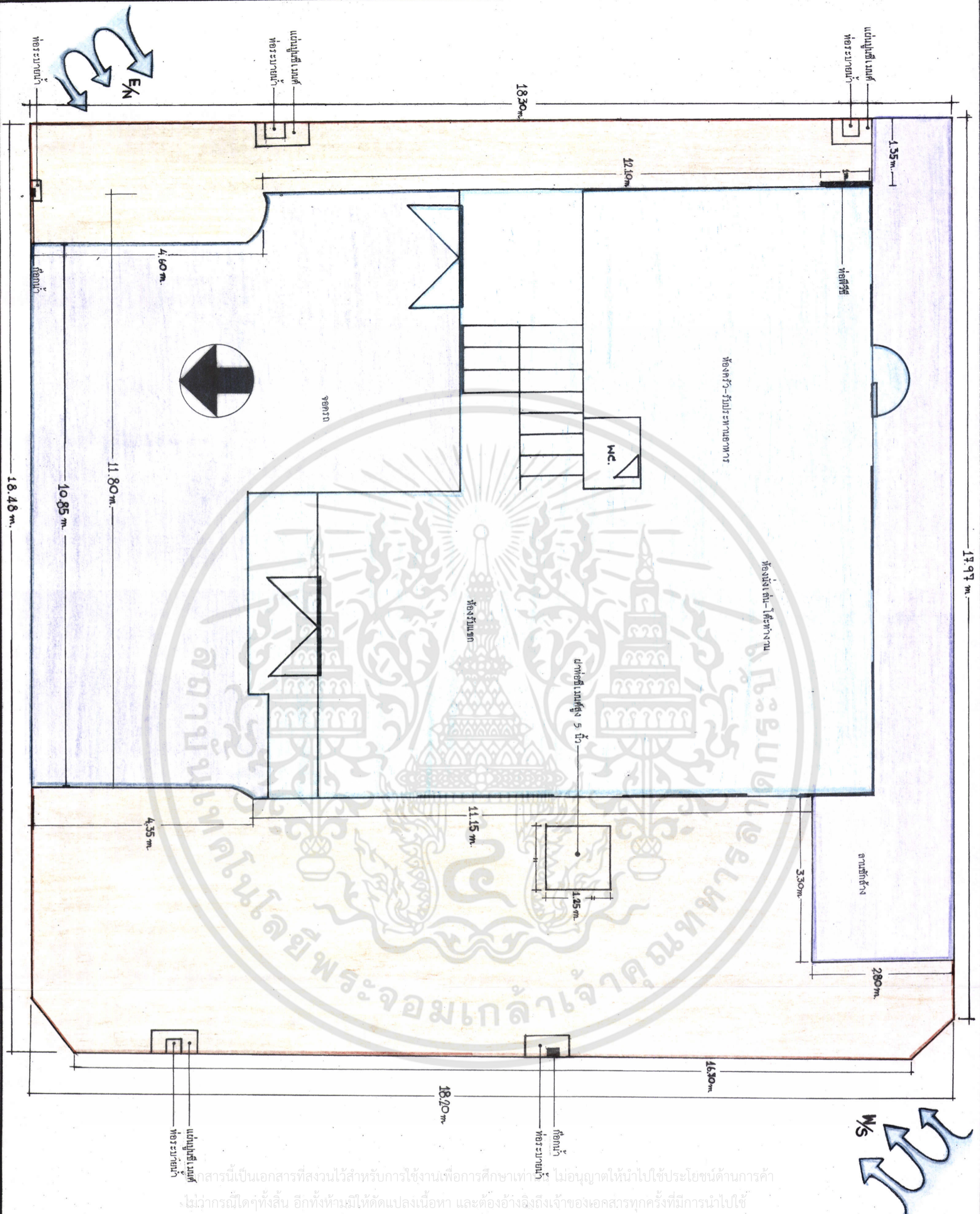
3.3 การออกแบบรายละเอียด

เมื่อได้รับการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์เสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้สามารถมองเห็นภาพโดยรวมเมื่อเสร็จสมบูรณ์ ง่ายต่อการทำความเข้าใจและสามารถเห็นภาพได้ก่อนปฏิบัติจริง (ภาพที่ 4 และภาพที่ 5)

4.การประเมินราคา (Estimate)

การประเมินราคาเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการจัดสวนหรือการปรับปรุงสวน เพราะจะทำให้ทราบถึงราคาหรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ซึ่งมีหลายขั้นตอนและทุกๆ ขั้นตอนจะต้องมีการประเมินราคารวมไปถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ เพื่อให้งานเสร็จสมบูรณ์ ตามที่แบบแปลนแสดง โดยแสดงหัวข้อการประเมินราคาเอาไว้ดังนี้

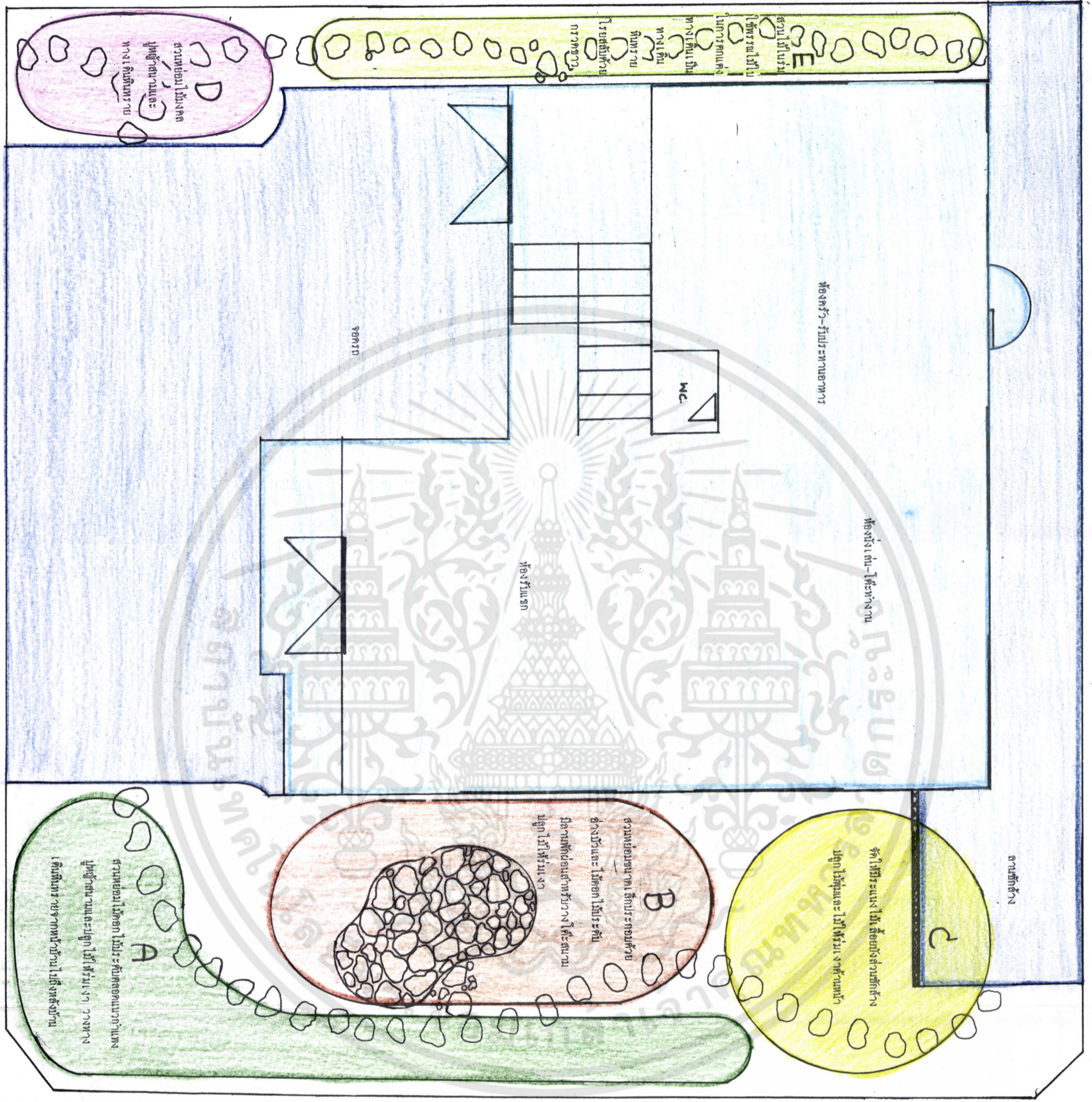
1. ราคาพรรณไม้
2. ราคาวัสดุและการก่อสร้างอื่นๆ
3. แรงงานและการขนส่ง
4. ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เช่น ค่าใช้จ่ายในการเตรียมงาน
5. กำไร
6. ค่าจ้างออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่สามารถแก้ไขใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 Site Analysis

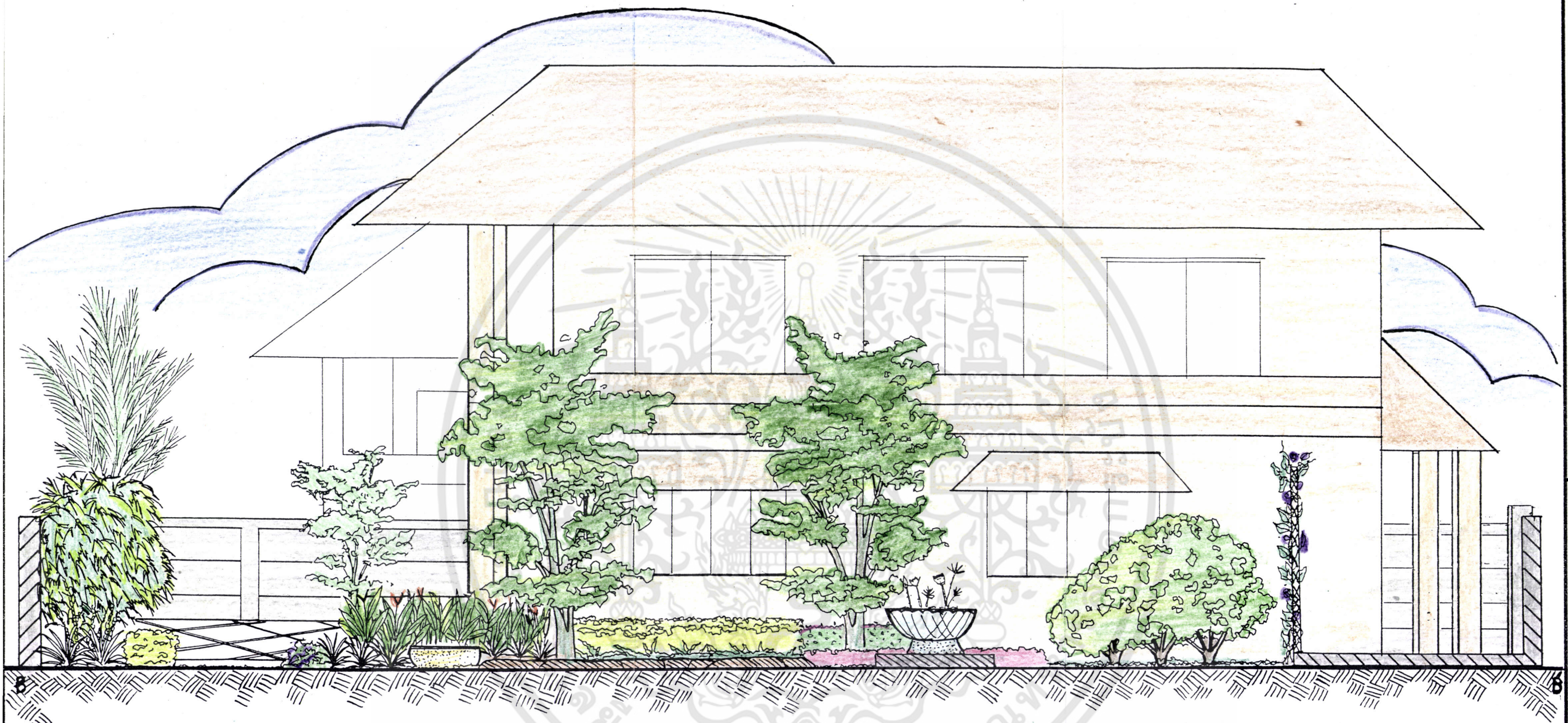
ปัญหาพิเศษ	
สถานที่ บ้านคุณอุดมลักษณ์ กักตักวิทยุ	
 Scale 1:50	เสนอ อาจารย์ศรายุทธ พลโพธิ์ ผู้ออกแบบ-เขียนแบบ นางสาวสุดที่รัก สายปลื้มจิตต์
 N	1/5

ภาพที่ 2 Balloon Diagram

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

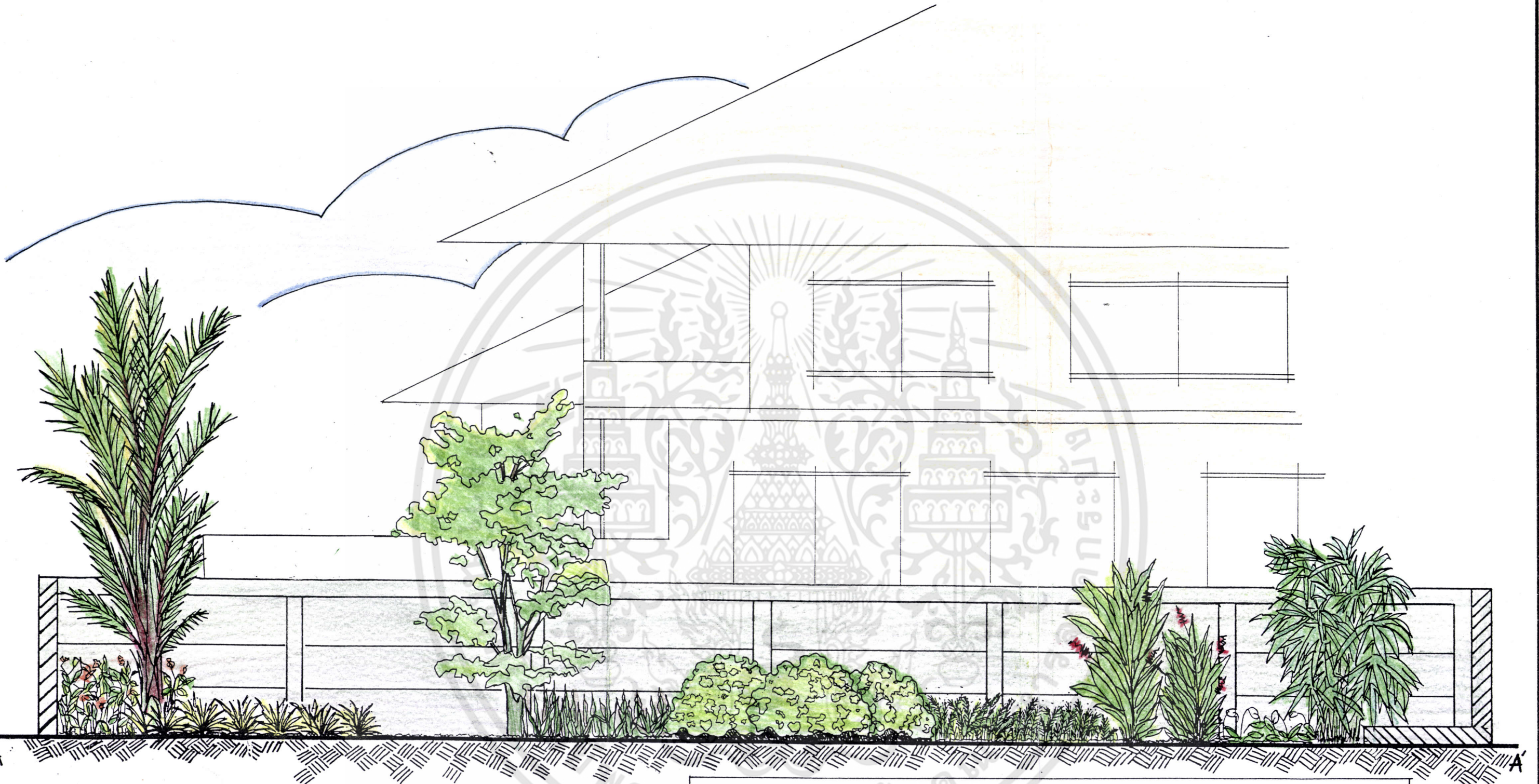
ปัญหาพิเศษ		
สถานที่ บ้านคุณอุดมลักษณ์ ภัคศิริภิญโญ		
 Scale 1:50	เสนอ อาจารย์ศรายุทธ ผลโพธิ์	N
	ผู้ออกแบบ-เขียนแบบ นางสาวสุดที่รัก สายปถิ์มจิตร	2/5

ภาพที่ 5 Elevation B.

ปัญหาพิเศษ		
สถานที่ บ้านคุณอุดมลักษณ์ ภักดีภิญโญ		
 Scale 1:50	เสนอ อาจารย์ศรายุทธ ผลโพธิ์	N
	ผู้ออกแบบ-เขียนแบบ นางสาวสุดที่รัก สายปลื้มจิตต์	5/5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4 Elevation A.

ปัญหาพิเศษ		
สถานที่ บ้านคุณอุดมลักษณ์ ภัคดีภิญโญ		
 Scale 1:50	เสนอ อาจารย์สรายุทธ ผลโพธิ์	N
	ผู้ออกแบบ-เขียนแบบ นางสาวสุดที่รัก สายปลื้มจิตต์	4/5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
 ไม่ว่าจะโดยทางสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงชื่อของเอกสารทุกครั้งที่มีกรณีไป

1.ราคาพรรณไม้

หมายเลข	ชนิดพรรณไม้	สูง (เมตร)	จำนวน (ต้น)	ราคา/ต้น (บาท)	รวม (บาท)
1	มะม่วงเขียวเสวย	2.00	1	1300	1,300
2	โมกซ้อน	1.50	2	100	200
3	โมกลา	2.00	2	1200	1200
4	หมากแดง	2.00	1	1300	1,300
5	หนวดปลาหมึกกระ	0.50	3	70	210
6	เล็บครุฑกระจก	0.50	3	70	210
7	จิ้งจिन	1.00	12	25	300
8	ชิงแดง	1.00	2	500	1,000
9	ทับทิม	1.50	1	660	660
10	พญาสัตบรรณ	2.50	1	1,500	1,500
11	คล้ามาลาย	0.30	30	20	600
12	ว่านสี่ทิศต่าง (ต้น)	0.30	10	30	300
13	ว่านสี่ทิศต่าง (ถุง)	0.20	200	15	3,000
14	หลิวใต้หวน	0.10	80	8	640
15	เฟิร์นข้าหลวงหลังลาย	0.40	2	100	200
16	ผกากรองข้าวเหนียวหน้ากุ้ง	0.10	120	8	960
17	ลิ้นกระบือ	0.30	40	15	600
18	เข็มพิษณุโลกชมพู	0.15	300	7	2,100
19	เศรษฐีไซ่ง่อน	0.15	100	7	700
20	หมากคู่หมากเมีย	0.30	20	15	300
21	สังกรณีใบมัน	0.20	50	15	750
22	เดหลีใบกล้วย	0.15	100	12	1,200
23	คล้าแวมยुरา	0.15	30	30	900
24	เฟิร์นใบมะขาม	0.20	30	15	450
25	ฟีโลทอง	0.20	10	18	180
26	ฟีโลกันมะละกอ	0.30	2	250	500

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายเลข	ชนิดพรรณไม้	สูง (เมตร)	จำนวน (ต้น)	ราคา/ต้น (บาท)	รวม (บาท)
27	คล้ากาเหว่าลาย	0.30	60	25	1,500
28	การะเกดหนู	0.15	220	12	2,640
29	ใบระบาท	-	2	250	500
30	กำแพงเงิน	0.20	54	15	810
31	สนเลื้อย	0.15	5	120	600
32	คอนญ่าลูซ	1.00	3	150	450
33	ผักเป็ดแดง	0.10	400	1.5	600
34	วาสนา	1.00	3	130	390
35	เทียนทอง	0.10	300	5	1,500
36	ก้ามกุ้งเลดีไค	0.20	50	8	400
37	ไผ่น้ำเต้า	0.50	1	70	70
38	ชบาชมพู	0.30	150	15	2,250
	รวม	-	-	-	32,970

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. วัสดุอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง

หมายเลข	ชนิดวัสดุและอุปกรณ์	จำนวน	ราคา/หน่วย	รวม
1	อ่าง	1	400	400
2	ดินผสม	100	18	1,800
3	กากมะพร้าวสับ	3	60	180
4	ขุยมะพร้าวสับ	3	3.5	105
5	ปุ๋ยวิทยาศาสตร์	3	60	60
6	หินกรวด	3	30	240
7	หินทราย(คั่นรถ)	0.5	3,000	1,500
8	หญ้า	120	12	1,440
9	ทราย	2	250	500
10	ไม้หน้าสาม	3	200	600
11	ไม้ระแนง	30	30	900
12	ปูนซีเมนต์	1	95	95
13	ปูนขาว(ก.ก.)	2	30	30
	รวม	-	-	7,340

3. ค่าแรงงานและการขนส่ง

ค่าจ้างแรงงานจำนวน 10 คน รวมเวลาทั้งสิ้น 4 วัน (120 บาท/คน/วัน) = 4,800 บาท

ค่าน้ำมันรถ = 2,000 บาท

รวมราคาพรรณไม้ + อุปกรณ์ + ค่าจ้างแรงงาน + ค่าน้ำมันรถ = 32,970 + 7,340 + 4,800 + 2,000 บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น = 47,110 บาท

* หมายเหตุ ราคาณียังไม่รวม ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด + ค่าจ้างออกแบบ + กำไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการจัดสวน

1. การปรับพื้นที่ (Grading) เริ่มจากการนำวัสดุที่ไม่ต้องการ ออกจากบริเวณพื้นที่ ที่ต้องการจัดสวน เช่น เศษวัสดุที่เหลือจากการก่อสร้าง ได้แก่ เศษอิฐ ปูน ไม้ รวมไปถึงขยะที่ฝังอยู่บริเวณหน้าดิน เช่น ถู พลาสติก กระสอบปุ๋ย กระสอบปูน จากนั้นทำการปรับหน้าดินให้เรียบและให้ได้ระดับตามที่ต้องการ เมื่อปรับที่เสร็จแล้วควรรดน้ำและอัดดินให้แน่นไม่เป็นโพรงเพื่อป้องกันการทรุดตัวภายหลัง
2. การกำจัดวัชพืช (Weed Control) เป็นการกำจัดวัชพืชในบริเวณพื้นที่จัดสวน เช่น การถางหญ้า หรือกำจัดพวงวัชพืช เช่น ผักบุ้ง ฯลฯ การกำจัดวัชพืชนี้ควรกระทำไปพร้อม ๆ กับขั้นตอนการปรับพื้นที่
3. การคัดเลือกซื้อพันธุ์ไม้ (Getting Plant) เป็นการหาซื้อพรรณไม้ที่ต้องการตามแหล่งต่าง ๆ โดยพยายามหาทั้งชนิดของต้นไม้ ขนาด รูปร่าง ให้เป็นไปตามแบบก็ได้ที่ได้เสนอไว้กับเจ้าของบ้านและพยายามหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนต้นไม้ไปจากแบบเดิมในกรณีจำเป็นต้องเปลี่ยนควรดูจากแบบ(Master Plan) และ สอบถามเจ้าของบ้านก่อน
4. การจัดวางวัสดุอื่น ๆ ที่ใช้ประกอบสวน ได้แก่ บ่อน้ำ อ่าวบัว ระแนงไม้เลื้อย ลานอนกประสงค์ ก่อนการปลูกต้นไม้ภายในสวน เพื่อความสะดวกแก่การ จัดวางต้นไม้ และการปฏิบัติงาน
5. การเตรียมหลุมปลูกต้นไม้ (Soil Preparation) ควรเตรียมหลุมปลูกต้นไม้ขึ้นต้น หรือ ไม้ประธาน ก่อน แล้วจึงเป็นไม้พุ่ม ไม้คลุมดิน ตามลำดับ โดยกำหนดตำแหน่งต้นไม้จากแปลน เมื่อได้ตำแหน่งที่ต้องการของต้นไม้แต่ละต้นแล้ว ใช้ปูนขาวโรยเป็นวงเพื่อกำหนดจุดนั้น ๆ เป็นการช่วยให้ชุดหลุมปลูกได้ถูกต้องตามขนาดและชนิดของต้นไม้ เสร็จแล้วผสมดินปลูกต้นไม้และปุ๋ยคอก รองก้นหลุม เพื่อช่วยให้ต้นไม้เจริญเติบโตได้ดีในขั้นตอนนี้อาจทำการขุดย้ายต้นไม้ ที่ไม่ต้องการหรือเปลี่ยนตำแหน่งจากเดิมก็ได้
6. การปลูกไม้ขึ้นต้น ไม้พุ่ม และไม้คลุมดิน (Planting) เมื่อได้เตรียมหลุมปลูก และรองก้นหลุมเรียบร้อยแล้ว นำต้นไม้ออกจากกระถางและวางลงในหลุม จากนั้นกลบดินให้แน่น หากเป็น ไม้ขึ้นต้นขนาดใหญ่ ควรหาไม้ค้ำ เช่น ไม้สน ไม้ไผ่ เพื่อกันไม้ล้มหรือโยกเอน เพราะการโยกของต้นไม้จะทำให้ระบบรากได้รับความกระทบกระเทือนหรือขาดได้ โดยจะมัดลำต้นเข้ากับไม้ค้ำด้วยเชือก

7. การโรยกรวด หินกลมหรือทราย เนื่องจากกรวด มีขนาดเล็ก ดังนั้น การทำพื้นที่รองรับจึงมีความจำเป็น ถ้าหากว่าพื้นที่โรยกรวดเป็นดินอัดแน่น กรวดจะมีความสวยงามอยู่ได้ระยะหนึ่ง เมื่อฝนตกดินอ่อนนานเข้ากรวดก็จะจมลงไปในดินทำให้ดูสกปรกและไม่สวยงาม อีกทั้งวัชพืชต่าง ๆ ที่ขึ้นแทรก เพราะฉะนั้นก่อนการโรยกรวดต้องทำการปรับพื้นที่ให้เรียบและใช้พลาสติก ปูรองด้านล่าง ซึ่งจะช่วยให้ทำความสะอาดได้ง่ายเมื่อเกิดความสกปรก

8. การปูหญ้าสนาม (Lawn Installation) การปูหญ้าในการจัดสวนนิยมวิธีปูพรม หรือการปลูกโดยวิธีปูหญ้าเต็มแผ่น (Planing Sod) โดยชนิดของหญ้าที่นำมาปูนั้น ควรตรงตามแบบที่กำหนด และต้องเป็นหญ้าที่ชะเมาใหม่ หลังจากปูเสร็จเรียบร้อยแล้ว ควรใช้ลูกกลิ้งบดดินทับหญ้าอีกครั้ง

9. การปูทางเท้า (Lawing Pavements) โดยดูจากแปลนถึงทิศทางของทางเดินแล้วกำหนดแนวทางบนสนามหญ้าให้ถูกต้อง โดยใช้ปูนขาวโรยเป็นแนวตามแบบ และไม่ควรมีปูทางเท้าเสมอกับหญ้า เพราะเมื่อหญ้าสูงขึ้นเล็กน้อยทางเท้าก็จะจมลงทำให้ทางเท้าต่ำกว่าหญ้าและจะทำให้หน้าท่วมทางเท้าเกิดตะไคร่ ทำให้ลื่นได้

10. การตัดหญ้า ให้น้อย ฉีดยาฆ่าแมลง (Mowing, Fertilizing and Pest Control) หลังปูหญ้าได้ ประมาณ 2 อาทิตย์ ควรตัดหญ้า ซึ่งจะช่วยให้หญ้าเรียบสม่ำเสมอ เมื่อตัดหญ้าเรียบร้อยแล้วก็ควรให้น้ำกับหญ้า และต้นไม้ที่ได้ปลูกไป พร้อมทั้งฉีดยาฆ่าแมลงและยากันราไว้ด้วย

11. การเก็บงานและส่งมอบงาน (Completed Work) เป็นงานขั้นสุดท้ายของ การจัดสวน การส่งมอบงานให้แก่เจ้าของบ้านหรือลูกค้า การเก็บงานนั้นเป็นเรื่องจำเป็นมากต้องเก็บรายละเอียดของงานทุก ๆ ส่วน ที่เป็นองค์ประกอบของการจัดสวนให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยประสิทธิภาพและคุณภาพของงานเป็นไปตามที่ระบุไว้ในแปลน

การประเมินหลังการจัดสวน

หลังจากได้ทำการจัดสวนเสร็จสมบูรณ์แล้ว ได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อประเมินผลความพอใจของเจ้าของบ้านและสมาชิกของครอบครัว โดยนำมาประเมินผลในลักษณะตัวเลข นำมาเขียนกราฟเปรียบเทียบความพอใจซึ่งแบ่งออกเป็น

- ความพอใจด้านความสวยงาม
- ความพอใจด้านประโยชน์ใช้สอยและความเหมาะสม

การให้คะแนนแบ่งเป็น

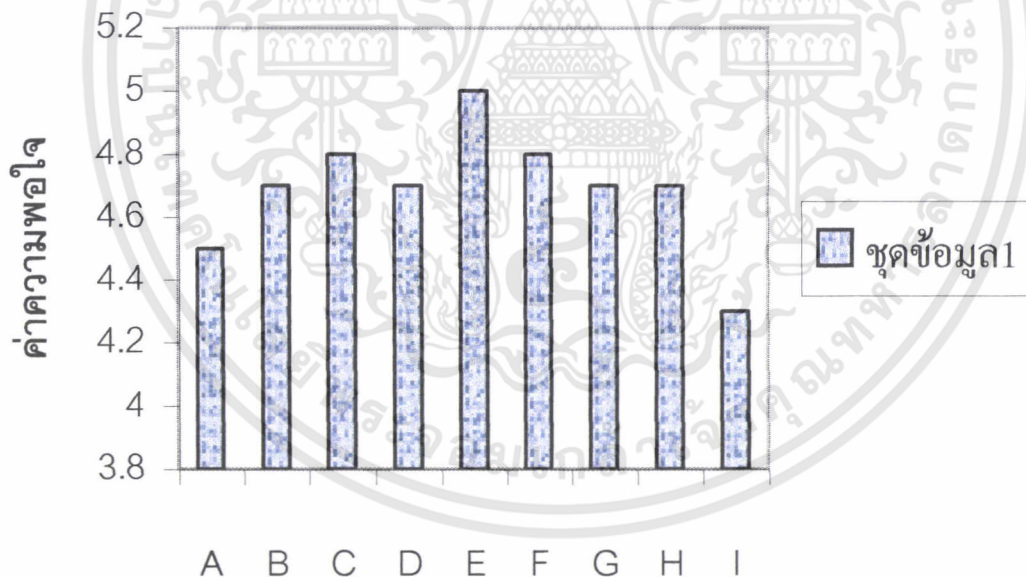
- 5 คะแนน หมายถึง ดีมาก
- 4 คะแนน หมายถึง ดี
- 3 คะแนน หมายถึง พอใช้
- 2 คะแนน หมายถึง ต้องแก้ไข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางประเมินผลแสดงค่าความพอใจด้านความสวยงาม

รายการประเมิน	คุณเอกเกรียง	คุณทองดี	คุณอุดมลักษณ์	คุณมณิรัตน์	คุณสมหญิง	คุณธนพร	เฉลี่ย
ชนิดต้นไม้	4	5	5	5	4	4	4.5
การใช้สีต้น	5	4	5	5	4	4	4.7
รูปทรงต้นไม้	5	5	5	5	5	4	4.8
การใช้ไม้ดอก	4	5	4	5	5	5	4.7
การใช้ไม้ใบ	5	5	5	5	5	5	5.0
การจัดกลุ่มต้นไม้	5	4	5	5	5	5	4.8
การใช้กรวด	4	4	5	5	5	5	4.7
วัสดุปูทางเดิน	4	5	5	4	5	5	4.7
จำนวนต้นไม้	4	4	5	4	4.5	4	4.3

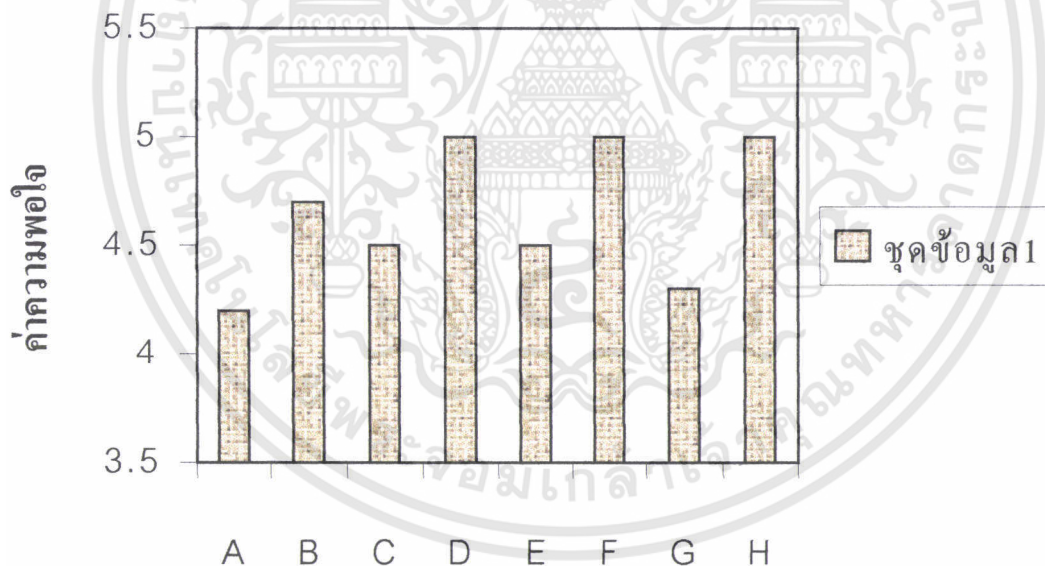
A=ชนิดต้นไม้ B=การใช้สีต้น C=รูปทรงต้นไม้ D=การใช้ไม้ดอก E=การใช้ไม้ใบ
F=การจัดกลุ่มต้นไม้ G=การใช้กรวด H=วัสดุปูทางเดิน I=จำนวนต้นไม้

ภาพที่ 6 แสดงค่าความพอใจด้านความสวยงาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางประเมินผลแสดงค่าความพอใจด้านประโยชน์ใช้สอยและความเหมาะสม

รายการประเมิน	คุณ เอกเกรียง	คุณ ทองดี	คุณ อุดม ลักษณะ	คุณ มณีรัตน์	คุณ สมหญิง	คุณ ธนพร	เฉลี่ย
ต้นไม้ให้ร่มเงา	4	4	5	4	4	4	4.2
ไม้ประดับ	4	4	5	5	5	5	4.7
สนามหญ้า	4	4	5	5	5	4	4.5
ลานพักผ่อน	5	5	5	5	5	5	5.0
ทางเดิน	4	4	5	5	5	4	4.5
ระแนงไม้เลื้อย	5	5	5	5	5	5	5.0
กรวด	4	4	5	5	4	4	4.3
อ่างบัว	5	5	5	5	5	5	5.0

A = ต้นไม้ให้ร่มเงา B = ไม้ประดับ C = สนามหญ้า D = ลานพักผ่อน E = ทางเดิน
F = ระแนงไม้เลื้อย G = กรวด H = อ่างบัว

ภาพที่ 7 แสดงค่าความพอใจด้านประโยชน์ใช้สอยและความเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแสดงพื้นที่ก่อนและหลังทำการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์

ภาพที่ 8 แสดงพื้นที่บริเวณหน้าบ้าน ด้านทิศตะวันออกก่อนการปรับปรุง

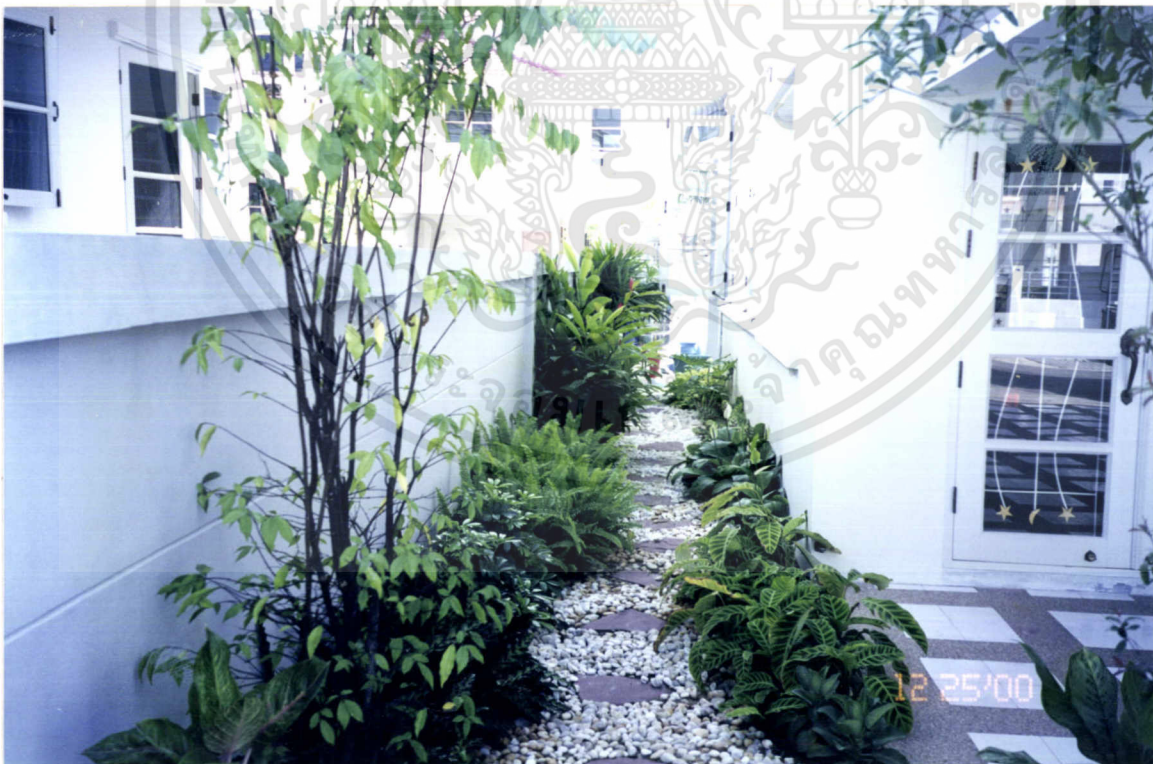

ภาพที่ 9 แสดงพื้นที่บริเวณหน้าบ้าน ด้านทิศตะวันออกหลังการปรับปรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 10 แสดงพื้นที่บริเวณข้างบ้านบ้านด้านทิศตะวันออกก่อนการปรับปรุง

ภาพที่ 11 แสดงพื้นที่บริเวณข้างบ้านด้านทิศตะวันออกหลังการปรับปรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 12 แสดงพื้นที่บริเวณหน้าบ้านด้านทิศตะวันตกก่อนการปรับปรุง

ภาพที่ 13 แสดงพื้นที่บริเวณหน้าบ้านด้านทิศตะวันตกหลังการปรับปรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 14 แสดงพื้นที่บริเวณข้างบ้านด้านทิศตะวันตกก่อนการปรับปรุง

ภาพที่ 15 แสดงพื้นที่บริเวณข้างบ้านด้านทิศตะวันตกหลังการปรับปรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจารณ์

จากการศึกษาขั้นตอนการออกแบบ และขั้นตอนการปฏิบัติงาน ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ครั้งนี้ ได้ทำให้ผู้จัดทำทราบถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน ดังนี้

1. ความชอบพันธุ์ไม้ที่แตกต่างกันของผู้อยู่อาศัยเป็นอุปสรรคต่อการจัดแบ่งพื้นที่ให้เป็นไปตามทุกความต้องการของผู้อยู่อาศัยและลักษณะความต้องการ ของ พันธุ์ไม้เอง จึงต้องทำการแก้ไขแบบอยู่บ่อยครั้ง
2. ปัญหาที่เกิดจากสภาพพื้นที่ เนื่องจากพื้นที่มีเศษวัสดุเหลือใช้จากการก่อสร้าง เช่น ปูน หิน กระเบื้อง ไม้ ฯลฯ ฝังอยู่บริเวณหน้าดินเป็นจำนวนมาก จึงต้องทำการขนออกทำให้การปรับพื้นที่และการขุดหลุมปลูกต้นไม้เป็นไปด้วยความยากลำบาก
3. วัสดุปลูกจากสภาพดินที่กล่าวข้างต้นไม่สามารถใช้เป็นวัสดุปลูกได้ ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดหาวัสดุปลูกที่เหมาะสมให้กับต้นไม้แต่ละชนิด
4. ระยะเวลาที่เจ้าของบ้านกำหนดให้ค่อนข้างน้อย ทำให้ต้องทำงานต่อเนื่องไปจนถึงเวลากลางคืน ก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ปฏิบัติงานได้ง่าย

จากปัญหาที่ได้กล่าวไปแล้ว ในแต่ละขั้นตอนยังพบปัญหาและข้อผิดพลาดเล็กๆ น้อยๆ ซึ่งผู้จัดทำได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานและการแก้ปัญหาอย่างถูกต้อง รวมไปถึงถึงความช่วยเหลือจากเพื่อนๆ ด้วยดีมา โดยตลอดผลงานที่ออกมาจึงเป็นที่พึงพอใจแก่ เจ้าของบ้าน และตัวผู้จัดทำเอง

นอกจากนี้ผู้จัดทำยังได้ทราบถึงบทบาทและหน้าที่ของนักจัดสวนอย่างแท้จริง ซึ่งในการออกแบบและจัดสวนนั้น ไม่เพียงแต่ต้องคำนึงถึงความสวยงามเพียงอย่างเดียว ยังต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์และประโยชน์ใช้สอยในส่วนต่างๆ ภายในบ้าน เพื่อให้เกิดความสวยงามควบคู่ไปกับการใช้งานที่เหมาะสม ผลงานที่ได้นั้นจึงจะสร้างความพึงพอใจแก่เจ้าของบ้านและความภาคภูมิใจแก่นักจัดสวนอีกด้วย

สรุป

การออกแบบ-ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บ้าน คุณอุดมลักษณ์ ภักดีภิญโญ ประกอบด้วย 2 ชั้นตอนใหญ่ๆ คือ ชั้นตอนการออกแบบสวน และชั้นตอนการจัดทำสวนโดยสวนภายในบริเวณบ้านแบ่งออกเป็น ด้านทิศตะวันออกของบ้านเป็นสวนไม้ประดับในร่ม และ สวนกรวด ด้านทิศตะวันตกจัดทำลานพักผ่อนและสวนหย่อมไม้ดอกไม้ประดับ ส่วนด้านหลังบ้านจัดทำระแนงไม้เลื้อยเพื่อปิดบังส่วนซักรีด หลังการจัดสวนเรียบร้อยแล้ว ได้ทำการประเมินผลงานทั้งทางด้านความสวยงามและประโยชน์ใช้สอย ผลจากการประเมินออกมาค่อนข้างดีและน่าพอใจเป็นอย่างมาก(ตารางที่6-7) เนื่องจากสามารถตอบสนองความต้องการของทุกคนในครอบครัวได้อย่างทั่วถึง ทั้งลักษณะพันธุ์ไม้ วัสดุที่ใช้ การจัดแบ่งพื้นที่ใช้ประโยชน์และความเหมาะสมในการจัดวางองค์ประกอบต่างๆ ภายในสวน ทำให้เกิดความสวยงาม เป็นที่พึงพอใจแก่เจ้าของบ้านและครอบครัว

เอกสารอ้างอิง

กิตติพงษ์ ศิริวานิชกุล. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ “เทคนิคการจัดสวน”. กรุงเทพฯ: คณะเทคโนโลยีการเกษตร, 2542.

ขวัญชัย จิตสำรวย. การออกแบบ-เขียนแบบจัดสวน. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2536.

ขวัญชัย จิตสำรวย. สวนหย่อมทำได้ด้วยมือคุณ. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2541.

จักรพันธ์ อักกพันธ์านนท์. หลักการออกแบบตกแต่งบริเวณ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์, 2539.

ปิระ บุนนาค. ไม้ดอกไม้ประดับ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เนื่องอักษร, 2520.

ปัทมา แซ่ลี. ไม้ใบคลุมดิน. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2542.

พรรณเพ็ญ ฉายปรีชา. การจัดสวน. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน), 2540.

วิทย์ เทียงบุรณธรรม. พจนานุกรมไม้ดอกไม้ประดับในเมืองไทย. กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้ง-เฮ้าส์, 2540.

สมจิตร โยทะคง. การวางผังและตกแต่งบริเวณ. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์, 2533.

สมจิตร โยทะคง. การจัดการงานดูแลบำรุงรักษาภูมิทัศน์. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์, 2541.

เสรี ทรัพย์สาร. การจัดสวนในบ้าน. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด, 2532.

เสรี ทรัพย์สาร. สวนสวยกับการดูแล. พิมพ์ครั้งที่2 กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง-
แอนพับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน), 2542.

สำนักพิมพ์บ้านและสวน. สวนในบ้าน เล่ม2. พิมพ์ครั้งที่7 กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์
พริ้นติ้งแอนพับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน), 2542.

สำนักพิมพ์บ้านและสวน. ไม้ต้นประดับ เล่ม1. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอน
พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2542.

สำนักพิมพ์บ้านและสวน. ไม้ต้นประดับ เล่ม2 . กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอน
พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2542.

เอี่ยมพร วิสมหมาย. หลักการจัดสวนเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่3 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษร-
พิทยา, 2527.

เอี่ยมพร วิสมหมาย. หลักการจัดสวนในบ้าน. กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้งเฮ้าส์, 2530.

เอี่ยมพร วิสมหมาย. พฤษภษาพันธ์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ เอช เอน กรุ๊ป จำกัด, 2541.

อดุชกร พงษ์ไสว. ไม้ดอกกระถาง. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนพับลิชชิ่ง จำกัด
(มหาชน), 2542.

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ สำนักนายกรัฐมนตรื. ไม้ต้นในสวน. กรุงเทพฯ: อักษรสยามการ-
พิมพ์, 2542.

Mr. Shusak Janpathompong. Landscape Architecture sketches & presentation. Bangkok: Rung
Silp Printing Co., Ltd., 1998.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก้ามกุ้งเลดี้ ได

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Heliconia psittacorum</i> L.f. cv. Lady Di
วงศ์	: HELICONIACEAE
ชื่อสามัญ	: -
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: เป็นพืชมงคล ไม้ล้มลุก ต้นเดี่ยว ไม่มีกิ่งก้านสาขา ลำต้นสูง ชะลูดอาจสูงได้ 8-10 ฟุต มากกว่าพวกพุทธรักษา จะมีข้อ ห่างๆอยู่ตามลำต้น
ใบ	: มีสีเขียวเข้ม รูปรีขอบขนาน ปลายใบจะแหลม แต่ใบจะ กระด้าง ขนาดของใบยาวประมาณ 12-14 นิ้ว
ดอก	: ออกเป็นช่อตั้ง ช่อหนึ่งๆอาจมีดอกระหว่าง 4-8 ดอก จะออก ตรงส่วนยอดของลำต้นเรียงสลับทิศทางไปตามก้านของดอก ตรงโคนก้านใบ ดอกก้ามกุ้งที่แท้จริงมีสีขาว ขนาดเล็กแต่ที่ เห็นเป็นสีแดงนั้น เป็นกาบรองดอก หรือใบประดับ ดอก จริงจะอยู่ในกาบรองดอก และจะบานโผล่ออกมาไม่พ้นกาบ รองดอก
การขยายพันธุ์	: แยกหน่อ

การกระเถกหนุ

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Pandanus pygmaeus</i> Thouars
วงศ์	: PANDANACEAE
ชื่อสามัญ	: -
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: แดกกอกลม ขนาดทรงพุ่ม 0.5 เมตร ความสูง 0.3-0.6 เมตร ผิวสัมผัสละเอียด
ใบ	: ใบแคบเรียวยาวสีเขียวอมเหลือง ขอบใบมีหนาม
ดอก	: -
การขยายพันธุ์	: -

ขิงแดง

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Alphinia purpurata</i> (Vieill) Schum.
วงศ์	: ZINGIBERACEAE
ชื่อสามัญ	: Red Ginger
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: เป็นพรรณไม้ล้มลุกชนิดเดียวกับพวกขิงข่า มีเหง้าอยู่ใต้ดินสิ่งที่เราเห็น เป็นลำต้นนั้นแท้จริงแล้วก็คือกาบใบที่ห่อหุ้มชั้นซ้อนกันอยู่ และจะสูงขึ้นเรื่อยๆ จนถึง 5 ฟุต
ใบ	: จะเจริญเติบโตออกมาจากก้านใบหรือกาบใบ เป็น 2 แถวในแนวเดียวกัน ลักษณะของใบจะบางมีเส้นใบขนานกันเหมือนใบกล้วย ใบเป็นรูปหอกยาวประมาณ 12-15 นิ้ว กว้างประมาณ 6 นิ้ว มีสีเขียว
ดอก	: ดอกจะแซมออกตามยอดของก้านใบ เป็นช่อตั้ง จะยาวประมาณ 12 นิ้ว มีสีแดงสด ที่แท้จริงแล้วดอกขิงสีแดงที่โผล่ออกมาให้เราเห็นนั้น เป็นเพียงใบประดับที่เรียงซ้อนกันขึ้นมาคล้ายเกล็ดปลา ดอกที่แท้จริงนั้นมีสีขาวรูปกรวยจะออกตรงใบประดับยาวเพียง 1 นิ้วเท่านั้น ดอกจะทยอยกันบานและดอกจะออกตลอดปี
การขยายพันธุ์	: เป็นไม้ที่ปลูกง่ายและโตเร็ว จะปลูกได้ทั้งในที่กลางแจ้งและรำไร ชอบดินที่มีความชุ่มชื้นมาก ต้องเป็นดินร่วนซุยหรือดินปนทราย ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการแยกหน่อ

เข็มพิษณุโลกชมพู

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Ixora hybrid</i>
วงศ์	: RUBIACEAE
ชื่อสามัญ	: -
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: เป็นพรรณไม้พุ่มเตี้ย ลำต้นจึงไม่ค่อยจะสูงมากนัก ลำต้นสูงประมาณ 4-9 ฟุต
ใบ	: มีสีเขียว ลักษณะของใบเป็นรูปมนรีคล้ายกับใบปลายใบจะแหลม
ดอก	: มีดอกเป็นสีชมพู ดอกจะออกเป็นช่อ ดอกๆ หนึ่งจะมีดอกอยู่ 5 กลีบ ปลายกลีบจะมนสีชมพู ส่วนตรงกลางดอกจะมีสีชมพูแก่จะออกดอกตลอดปี
การขยายพันธุ์	: เป็นไม้ที่ไม่ชอบอยู่กลางแจ้ง ชอบอยู่ในที่แดดรำไร ขึ้นได้ดีใน ดินที่ร่วนซุย ต้องการน้ำพอประมาณ และความชื้นปานกลาง ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการตอนหรือปักชำ

คล้ากาเหว่าลาย

ชื่อวิทยาศาสตร์

: *Calathea lancifolia* Boom

วงศ์

: MARANTACEAE

ชื่อสามัญ

: -

ลักษณะทั่วไป

ต้น

: ต้นสูง 30-45 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 30-40 เซนติเมตร

ใบ

: ใบรูปหอกเรียว กว้าง 5-5.5 เซนติเมตร ยาว 26-35 เซนติเมตร แผ่นใบค่อนข้างหนา ใบด้านบนสีเขียวอ่อนอมเหลืองเป็นมัน มีลายรูปเรียวและจุดสีเขียวเข้มเป็นรอยขนเรียงสลับกันทั้งสองด้านของใบ ใต้ใบมีสีม่วงแดง ปลายใบเรียวแหลม โคนใบสอบแคบ ขอบใบเป็นลอนคลื่นมีระเบียบ ก้านใบกลม สีเขียวเข้ม ยาว 18-20 เซนติเมตร บริเวณรอยต่อและแผ่นใบสีม่วงแดง

ดอก

: -

การขยายพันธุ์

: แยกกอ

คล้าม้าลาย

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Calathea zebrina</i> (Sims) Lindl. cv. Humilior
วงศ์	: MARANTACEAE
ชื่อสามัญ	: Zebra plant
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: เป็นคล้าที่มีลำต้นสูงประมาณ 1 เมตร
ใบ	: ใบบางอ่อนนุ่มและเป็นมันสีเขียว ส่วนก้านใบก็จะมีสีเขียว ลักษณะของใบคล้ายกับใบพาย ปลายใบมนมีส่วนแหลมอยู่ เล็ก น้อย โคนใบมน ตามใบจะมีลายสีเขียวอ่อนพาดทับ ไปตามแนวเส้นใบ พื้นใบจะเหือบคล้ายกับผ้ากำมะหยี่
ดอก	: -
การขยายพันธุ์	: ควรปลูกในดินปนทราย และระบายน้ำได้ดี ชอบอยู่ในที่ร่ม รำไร ต้องการความชื้นในอากาศสูง ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการแยก กอ

คล้าแววมยุรา

ชื่อวิทยาศาสตร์

: *Calathea makoyana* (E.Morr.) E.Morr.

วงศ์

:

ชื่อสามัญ

: Peacock Plant , Cathedral Windows , Brain Plant

ลักษณะทั่วไป

ต้น

: ต้นสูง 25-35 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 30-35 เซนติเมตร

ใบ

: ใบรูปรีกว้าง 7-10 เซนติเมตร ยาว 12-18 เซนติเมตร ใบด้านบนสีเขียวอ่อนอมเทาเป็นมัน เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน มีเส้นใบย่อยและลายแฉกรูปรีปลายมนขนาดเล็กและใหญ่ มีสีเขียวเข้มเรียงสลับกันทั้งสองด้านของแผ่นใบ และบริเวณที่ใกล้ขอบใบมีสีเขียวเข้ม ใต้ใบสีเขียวอมเทา มีสีม่วงแดงบริเวณที่เป็นแฉกและเส้นใบย่อยของใบด้านบน ปลายใบแหลม โคนใบค่อนข้างแหลม ขอบใบเรียบ ก้านใบกลมสีม่วงแดง ยาว 15-20 เซนติเมตร รอยต่อกับแผ่นใบมีสีเขียวเหลืองม่วงแดง

ดอก

: -

การขยายพันธุ์

: แยกกอ

จิ้งจิ้น

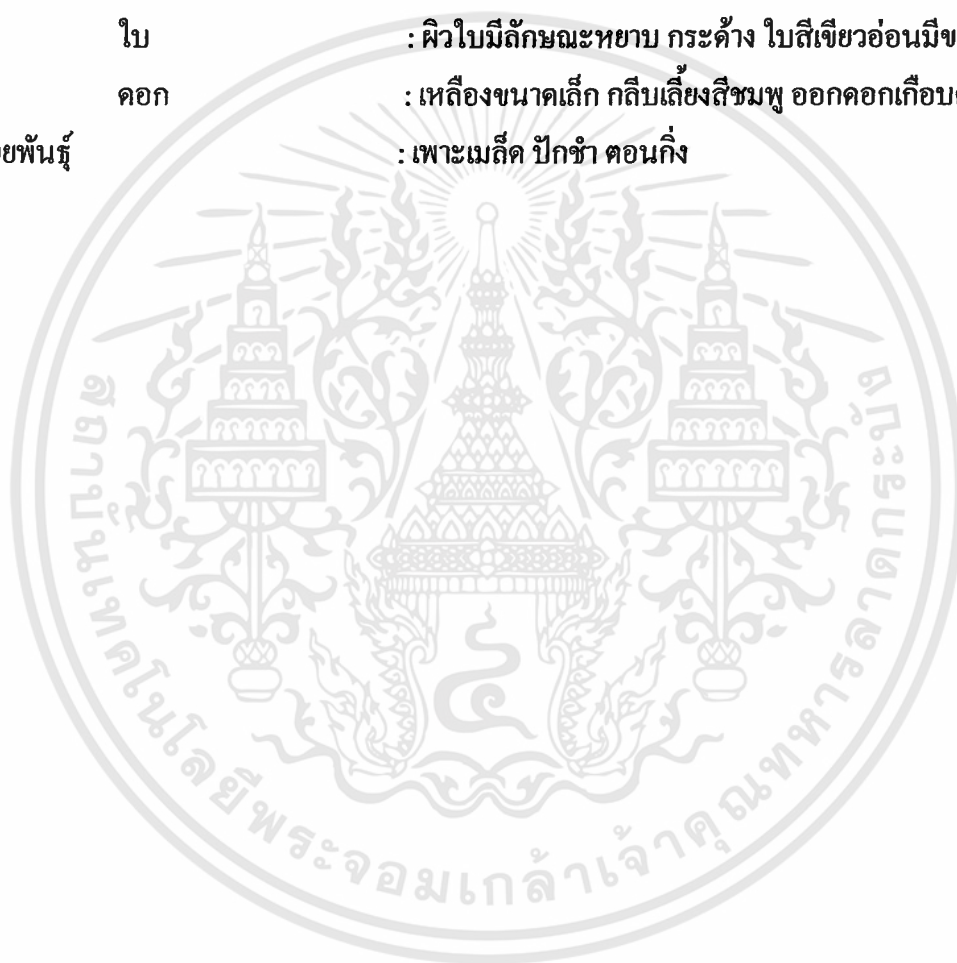
ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Rhapis humilis</i> Bl.
วงศ์	: PALMAE
ชื่อสามัญ	: Slender Lady Palm
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: เป็นพรรณไม้ที่มีรูปร่างใกล้เคียงกับจิ้งจิ้นปุ่น ลำต้นจะหนาอยู่ประมาณ 1 นิ้ว หรือน้อยกว่านั้น เปลือกเป็นแผ่นใบบางๆ มีสีน้ำตาล ลำต้นสูงประมาณ 2-3 เมตร
ใบ	: มีสีเขียวเป็นมันเมื่อใบแก่จะแผ่ใหญ่ ใบๆหนึ่งจะแผ่ออกเป็นแฉกประมาณ 10 แฉก เหมือนๆ กับจิ้งจิ้นปุ่น รูปทรงของก้านใบจะยาวระหง ดูงามตา
ดอก	: -
การขยายพันธุ์	: ขึ้นได้ดีในดินที่ร่วนซุย อยู่ในที่ร่มหรือแสงแดดรำไร ต้องการน้ำมาก แสงสว่างพอเหมาะ ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการแยกหน่อ

ชบาชมพู

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Hibiscus hybrid</i>
วงศ์	: MALVACEAE
ชื่อสามัญ	: -
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: เป็นพรรณไม้พุ่ม ขนาดย่อม เนื้ออ่อน เปลือกค่อนข้างเหนียว
ใบ	: เป็น ไม้ใบเดี่ยว สีเขียวเข้ม ปลายใบแหลม โคนใบมน มองเห็นเส้นแขนงใบ ได้ชัด เมื่อนำใบมาขยี้ดูจะเป็นเมือกเหนียว ขนาด ของใบยาวประมาณ 3-4 นิ้ว
ดอก	: ดอกจะมี สีชมพู มีกาบรองดอกสีเขียว ห่อ โคนดอกไว้ ดอกจะมีกลีบอยู่ 5 กลีบ เกสรเป็นหลอดยาว โผล่ออกมาเหนือดอก
การขยายพันธุ์	: เป็นพรรณ ไม้ที่อยู่ได้ทั้งกลางแจ้ง และที่ร่มรำไร ชอบดินที่ค่อนข้างแฉะ เป็น ไม้ที่ปลูกง่ายไม่ต้องดูแลมากนัก ขยายพันธุ์ ด้วยวิธีการปักชำ และการทาบกิ่ง

คอนญ่าลูซ

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Mussaenda</i> cv. Dona Luz
วงศ์	: RUBIACEAE
ชื่อสามัญ	: Dona Luze
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: ขนาดทรงพุ่ม 1.5-2 เมตร ทรงพุ่มรูปทรงกลม สูง 1.5-2.5 เมตร ลำต้นสีน้ำตาลเข้ม กิ่งอ่อนมีสีน้ำตาลอมเขียว
ใบ	: ผิวใบมีลักษณะหยาบ กระด้าง ใบสีเขียวอ่อนมีขน
ดอก	: เหลืองขนาดเล็ก กลีบเลี้ยงสีชมพู ออกดอกเกือบตลอดทั้งปี
การขยายพันธุ์	: เพาะเมล็ด ปักชำ ตอนกิ่ง

เดหลีใบกล้วย

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Spathiphyllum cannifolium</i> (Dryand.) Schott.
วงศ์	: ARACEAE
ชื่อสามัญ	: Peace lily
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: มีลำต้น ไม่ค่อยสูงนัก สูงพอประมาณ
ใบ	: ลักษณะของใบคล้ายใบกล้วย แต่เล็กกว่ามากใบเรียวยาว และเป็นมัน มองเห็นเส้นแขนงใบชัดเจนแตกออกมาจากกอกของ ลำต้นก้านๆหนึ่งจะมีใบอยู่หนึ่งใบ มีสีเขียว
ดอก	: มีดอกใหญ่สีขาวออกจากกลางกอก
การขยายพันธุ์	: แยกกอก

ทับทิม

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Punica granatum</i> L.
วงศ์	: PUNICACEAE
ชื่อสามัญ	: Pomegranate
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: เป็นพรรณไม้พุ่มเตี้ย แตกกิ่งก้านสาขามากมาย ลำต้นสูงประมาณ 1-2 ฟุต
ใบ	: ใบจะเล็ก ออกตามกิ่งก้านของลำต้น ใบดกมาก ลักษณะใบเหมือนทับทิมทั่วไป ใบเป็นรูปหอก ปลายใบแหลมมีสีเขียว
ดอก	: มีสีแดงสด ลักษณะของดอกเป็นทรงกรวยเล็กๆ เหมือนรูปแตร กลีบรองดอกเป็นสีส้มอมชมพู ออกตามส่วนยอดของกิ่งก้านใบ มีเกสรออกมาเหนือดอก
ผล	: ลักษณะของผลกลม มีสีส้มอมแดง เปลือกหนาและแข็ง
การขยายพันธุ์	: เป็นไม้กลางแจ้ง ที่ขึ้นได้ดีในดินที่ร่วนซุย หรือดินปนทราย แต่จะไม่ชอบดินแฉะ ต้องการน้ำปานกลาง ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการปักชำ ตอนและเพาะเมล็ด

เทียนทอง

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Duranta erecta</i> L.
วงศ์	: VERBENACEAE
ชื่อสามัญ	: -
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: ลำต้นสีน้ำตาลอ่อน ขนาดทรงพุ่ม 0.3-1 เมตร ความสูง 2-3 เมตรรูปทรงต้นมีลักษณะแผ่กว้าง
ใบ	: ใบสีเขียวทึบเล็ก ปลายใบและโคนใบแหลม
ดอก	: ขนาดเล็กสีม่วง
การขยายพันธุ์	: ปักชำ

ใบระบาด

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Argyreia nervosa</i> (Burm. f.) Bojer
วงศ์	: CONVOLVULACEAE
ชื่อสามัญ	: Woolly Morning Glory, Silver Morning Glory, Elephant Creeper

ลักษณะทั่วไป

ต้น	: เป็นไม้เถาเลื้อยเนื้อแข็งขนาดใหญ่ อายุหลายปี เลื้อยได้ไกลถึง 10 เมตร กิ่งอ่อนสีขาวยเงิน และขนสีขาวยเงินปกคลุมหนาแน่น ทุกส่วนภายในต้นมีน้ำยางสีขาว
ใบ	: ใบเดี่ยว ออกสลับ รูปหัวใจ ขนาด 9-25× 11-30 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ได้ใบมีขนนุ่มสีเทาเงิน
ดอก	: ออกเป็นช่อกระจุกตามซอกใบ ก้านช่อดอกแข็ง กลีบเลี้ยงสีเขียวอ่อน โคนเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย ดอกรูปถ้วย กลีบดอกสีม่วงอมชมพู โคนกลีบสีม่วงเข้มเชื่อมเป็นหลอด ปลายแผ่บาน เส้นดอกเป็นแฉก เส้นผ่าศูนย์กลางดอก 5-6 เซนติเมตร ออกดอกตลอดปี
ผล	: ผลสดรูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 1-2 เซนติเมตร
การขยายพันธุ์	: เพาะเมล็ด ปักชำ และตอนกิ่ง

ผกากรองข้าวเหนียวหน้ากุ้ง

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Lantana sp.</i>
วงศ์	: VERBENACEAE
ชื่อสามัญ	: Lantana
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: เป็นผกากรองที่มีลำต้นเลื้อยไปตามผิวดิน แต่อาจจะชูกิ่งก้านขึ้นมาสูงได้ประมาณ 1 ฟุตเท่านั้น ลักษณะลำต้นทุกอย่างเหมือนผกากรองแต่จะมีขนคายน้อยกว่า
ใบ	: มีสีเขียวเข้ม ทรงใบเป็นรูปไข่ ขอบใบจัก ปลายใบแหลมจะเหมือนกับผกากรองทุกอย่าง
ดอก	: มีดอกที่เล็ก และออกดอกเป็นกระจุกรวมกันเป็นดอกเดี่ยวกันเหมือนกับผกากรอง ดอกมีสีส้มสลับเหลือง กระจุกหนึ่งหรือดอกหนึ่งจะโตประมาณ 3-4 ซม. จะออกดอกตลอดปี
การขยายพันธุ์	: ขึ้นได้ทั้งในที่ที่มีแสงแดดจ้า และในที่ร่มรำไร เจริญงอกงามได้ดีในดินที่ร่วนซุยที่มีการระบายน้ำได้ดี ต้องการน้ำปานกลาง ไม่ชอบอยู่ในที่ชื้น ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการปักชำ

ไผ่น้ำเต้า

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Bambusa ventricosa</i> McClive
วงศ์	: GRAMINEAE
ชื่อสามัญ	: Buddha's Belly Bamboo
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: มีสีน้ำตาลเป็นก้านยาวเล็กประมาณ 30 เซนติเมตร ขนาด ทรงพุ่ม 3-4 เมตร ลำต้นสีเขียวเป็นปล้องๆ คล้ายน้ำเต้า
ใบ	: ใบลักษณะเป็นรูปหอกแหลม แคม มีสีเขียว ใบแก่จะเป็นสี เหลือง
ดอก	: -
การขยายพันธุ์	: แยกหน่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พญาสัตบรรณ

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Alstonia scholaris</i> (L.) R. Br.
วงศ์	: APOCYNACEAE
ชื่อ	: Devil Tree, Dita Bark
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 15-30 เมตร เปลือกสีเทา มีน้ำยางมาก แตกกิ่งรอบข้อ มีกิ่งจำนวนมาก ทรงพุ่มกลม เป็นช่วงคล้าย ฉัตร เนื้อไม้อ่อน
ใบ	: เป็นใบเดี่ยวเรียงรอบข้อ 4-6 ใบ ใบรูปหอกกลับแกมขอบขนานหรือรูปไข่กลับ กว้าง 3-6 เซนติเมตร ยาว 5-15 เซนติเมตร โคนใบสอบ แหลมหรือเป็นครีบก้น เนื้อใบหนา ผิวใบสีเขียวเข้ม เป็นมันมีเส้นใบถี่
ดอก	: ช่อดอกสีขาวหรือขาวอมเหลือง ออกเป็นช่อที่ปลายกิ่งคล้าย ฉัตร ช่อหนึ่งมีกลุ่มดอกย่อยอยู่ประมาณ 7 กลุ่ม โคนกลีบดอกเชื่อมติดกัน เป็นหลอด ปลายแยกเป็น 5 แฉก เมื่อดอกย่อยบาน มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 1 เซนติเมตร เกสรเพศผู้ 5 อัน ดอกบานอยู่ได้หลายวัน ดอกที่ใกล้โรยจะเปลี่ยนเป็นสีฟางข้าว
ผล	: เป็นฝัก รูปกลมยาว 20-50 เซนติเมตร เมื่อแก่แตกเป็น 2 ซีก มีเมล็ดจำนวนมาก เมล็ดมีปุยปลิงไปตามลม
เวลาการออกดอก	: ช่วงเดือนพฤศจิกายน-เดือนมกราคม
ช่วงเวลาการส่งกลิ่น	: ตลอดเวลา
การขยายพันธุ์	: เพาะเมล็ด ปักชำกิ่งและตัดชำราก

ฟีโลทอง

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Philodendron cv. Lemon Lime</i>
วงศ์	: ARACEAE
ชื่อสามัญ	: -
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: เป็นพันธุ์ไม้เถาชนิดหนึ่ง มีลำต้นอวบน้ำ มีลักษณะเป็นข้อสี่ เหลืองทอง
ใบ	: มีใบยาวเรียวยาวปลายใบแหลม โคนใบ โค้งเว้า สีเขียวปนเหลือง ใบเรียบมัน ขอบใบเรียบ
ดอก	: -
การขยายพันธุ์	: แยกหน่อ ปักชำ

เฟิร์นใบมะขาม

ชื่อวิทยาศาสตร์

: *Nephrolepis cordifolia* (L.) Presl

วงศ์

: OLEANDRACEAE

ชื่อสามัญ

: Tuber sword fern

ลักษณะทั่วไป

ต้น

: มีสีน้ำตาลเป็นก้านยาวเล็กประมาณ 30 เซนติเมตร ขนาดทรงพุ่มประมาณ 0.3-0.8 เมตร แตกกอกลม

ใบ

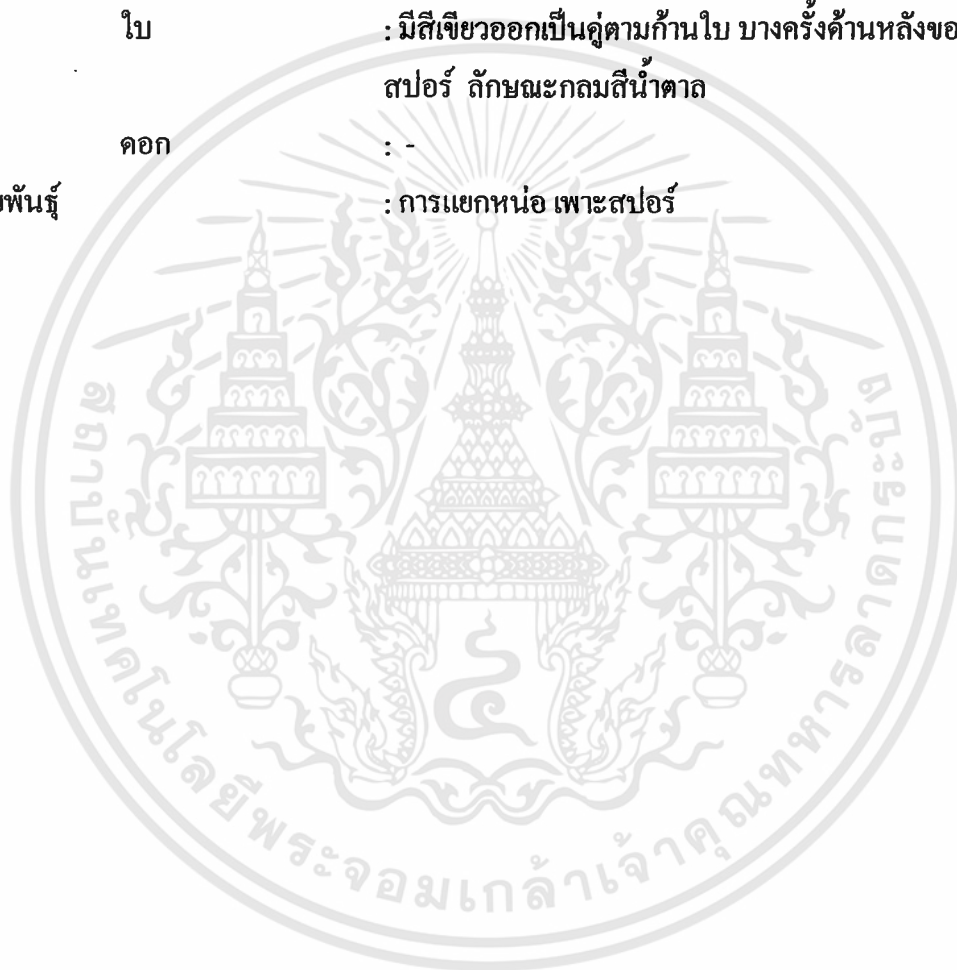
: มีสีเขียวออกเป็นคู่ตามก้านใบ บางครั้งด้านหลังของใบจะมีสปอร์ ลักษณะกลมสีน้ำตาล

ดอก

: -

การขยายพันธุ์

: การแยกหน่อ เพาะสปอร์

มะม่วง

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Mangifera indica</i> L.
วงศ์	: ANACARDIACEAE
ชื่อสามัญ	: Mango

ลักษณะทั่วไป

ต้น	: เป็นพรรณไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ แตกกิ่งก้านสาขาออกไปรอบๆต้น มากมายจนดูหนาทึบ เปลือกของต้นจะมีสีน้ำตาลอมดำผิวขรุขระหรือบางทีก็เป็นร่องไปตามแนวยาวของลำต้น
ใบ	: ลักษณะของใบเป็นรูปหอก มีสีเขียวเข้ม เป็นไม้ใบเดี่ยวจะออก เรียงกันเป็นคู่ๆ ไปตามก้านใบ ขอบใบเรียบไม่มีจัก ปลายใบแหลม โคนใบมนเนื้อค่อนข้างจะหนาเล็กน้อย ใบดก
ดอก	: ออกดอกเป็นช่อ ช่อหนึ่งๆ อาจมีดอกถึง 20 ดอกได้หรืออาจจะกว่านั้นดอกมีสีนวลๆ หรือสีเหลืองอ่อนๆ ดอกเล็ก
ผล	: เมื่อดอกโรยก็จะติดผล ลักษณะของผลนั้นมีอยู่หลายลักษณะ มีทั้งกลมป้อม มนรี หรือยาวรี แล้วแต่พันธุ์นั้นๆ เมื่อผลอ่อนจะเป็นสีเขียวแต่รับประทานได้และเมื่อสุกจะกลายเป็นสีเหลืองมีกลิ่นหอมรับประทาน
การขยายพันธุ์	: การตอนกิ่ง การติดตา การทาบกิ่งและการเพาะเมล็ด

โมกษอ่อน

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Wrightia religiosa* Benth.

วงศ์ : APOCYNACEAE

ชื่อสามัญ : -

ลักษณะทั่วไป

ต้น : เป็นพรรณไม้ยืนต้นที่มีลำต้นสูงประมาณ 15 ฟุต เปลือกของลำต้นจะเกลี้ยงมีสีน้ำตาลดำ และมีจุดเล็กๆ สีขาวประทั่วต้น

ใบ : เป็นไม้ใบเดี่ยว จะออกเรียงกันเป็นคู่ๆ ไปตามก้านใบ ใบจะเป็นรูปหอก กว้างประมาณ 2.5 ซม. ยาว 6 ซม. ขอบใบขนาน ใบมีสีเขียว ใบจะคดมากออกเป็นพุ่มเต็มต้น

ดอก : ออกดอกเป็นช่อสั้นๆ ตรงปลายกิ่ง ช่อๆ หนึ่งจะมีดอกอยู่ประมาณ 5-7 ดอก ดอกจะเล็กมีสีขาวและกลิ่นหอม มีอยู่ 5 กลีบใน หนึ่งดอกบาน เต็มที่ประมาณครึ่งนิ้ว

การขยายพันธุ์ : เป็นพรรณไม้กลางแจ้งที่ชอบแดด และยังขึ้นได้ดีในดินทุกชนิดแต่ต้องมีความชุ่มชื้นอยู่เสมอ ต้องการน้ำปานกลาง ขยายพันธุ์ด้วยการ ตอนและการเพาะเมล็ด

อื่นๆ : เป็นสมุนไพรรักษา โรคผิวหนัง ได้

โมกดา

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Wrightia religiosa</i> Benth.
วงศ์	: APOCYNACEAE
ชื่อสามัญ	: -
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: เป็นพรรณ ไม้พุ่มยืนต้น จะแตกกิ่งก้านสาขาออกรอบต้นเป็น สี่เหลี่ยมข้างคำ ลำต้นสูงประมาณ 1-3 เมตร
ใบ	: เป็น ไม้ใบเดี่ยว มีใบเล็กเป็นมันคล้ายกับใบแก้ว แต่จะ ไม่เป็น แผงเหมือนใบแก้ว ใบเป็นรูปไข่ ปลายแหลม ขอบใบเรียบ ไม่มีจักใบ ยาวประมาณ 1-2 นิ้วมีสีเขียว
ดอก	: ออกดอกเป็นช่อสั้นๆ อยู่ตามปลายกิ่ง ช่อหนึ่งจะมีดอกอยู่ ราวๆ 5-7 ดอก ลักษณะดอกจะคว่ำหน้าลงสู่ดิน มีสีขาวมีกลีบ อยู่ 5 กลีบ ดอกจะเล็กและมีกลิ่นหอม บานเต็มที่ประมาณ 0.5 นิ้ว
การขยายพันธุ์	: เป็นพรรณ ไม้ที่ปลูกง่ายขึ้น ได้ดีในดินทุกชนิด ชอบแดดรำไร ต้องการน้ำและความชื้นปานกลางขยายพันธุ์ด้วยการวิธีตอน และ เพาะเมล็ด

เล็บครุฑกระจก

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Polyscias scutellaria</i> (Burm.) Fosb. cv. <i>Balfourii Marginata</i>
วงศ์	: ARALIACEAE
ชื่อสามัญ	: -
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: เป็นไม้พุ่มขนาดเล็ก ลำต้นส่วนแก่สีน้ำตาล ลำต้นอ่อนส่วนยอดมีสีเขียว ปลายสีน้ำตาลไหม้ เมื่อแก่ลงลำต้นจะเปลี่ยนสี เป็นสีน้ำตาลอ่อนเท่านั้น ลำต้นเป็นข้อหรือปล้อง
ใบ	: ใบเป็นใบรวมมี 3-5 ใบย่อย ใบลักษณะกลมคล้ายใบบัวบก มีสีเขียว มีสีขาวที่ขอบใบ ขอบใบหยักเล็กน้อย
ดอก	: -
การขยายพันธุ์	: ตอน, ชำยอด

ว่านสีที่ศตาง(รางทอง)

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Hymenocallis littoralis</i> (Jacq.) Salisb. cv. <i>Variegata</i>
วงศ์	: AMARYLLIDACEAE
ชื่อสามัญ	: -
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: เป็นพืชหัวไม่มีลำต้น มีหัวอยู่ใต้ดิน ส่วนที่โผล่มาจะเป็นก้านใบ และใบ
ใบ	: ใบเรียวยาวมีสีเขียวสลับเขียว ใบหนาขอบใบเรียบ ใบเป็นรูปหอกเรียวยาว กว้างประมาณ 1.5 นิ้ว ยาวประมาณ 10-12 นิ้ว
ดอก	: แหวก้านออกสูงตรงกลางกอ ดอกบานเต็มที่ กว้างประมาณ 1.5 นิ้ว ยาว 10-12 นิ้ว มีสีขาว
การขยายพันธุ์	: แยกหัว แยกหน่อ

สนเลื้อย, สนญี่ปุ่น

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Juniperus horizontalis</i> Moench.
วงศ์	: CUPRESSACEAE
ชื่อสามัญ	: Creeping Juniper
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: ลำต้นสีน้ำตาล ขนาดทรงพุ่ม 0.3-1 เมตร ความสูง 0.3-0.8 เมตร รูปทรงมีลักษณะแผ่เลื้อย
ใบ	: สีเขียวปนเทา มีลักษณะเป็นรูปเข็ม
ดอก	: -
การขยายพันธุ์	: -

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สังกรณีใบมัน

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Crossandra undulaefolia</i> Salisb.
วงศ์	: ACANTHACEAE
ชื่อสามัญ	: Dark-Leaved Crossandra
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: เป็นพรรณไม้พุ่ม ลำต้นสีน้ำตาล มีความสูงประมาณ 4 ฟุต
ใบ	: ลักษณะของใบเป็นรูปมนรี ปลายแหลม มีสีเขียวเข้มเป็นมัน ใบยาวประมาณ 7.5 ซม. เป็นใบเดี่ยว ออกเป็นคู่ตรงข้ามกัน
ดอก	: ลักษณะของดอกเป็นหลอดยาวราว 1.5 นิ้ว กลีบดอกเป็นสี แสด
การขยายพันธุ์	: ขยายพันธุ์ด้วยการใช้กิ่งปักชำ หรือการเพาะเมล็ด ชอบความ ร้อนหรือแสงแดดเพียงรำไร เจริญเติบโตได้ดีในดินที่ร่วนซุย ต้องการน้ำและความชื้นปานกลาง

หมวดปลาหมึกแคระ

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Schefflera arboricola* (Hayata) Hayata cv. Compacta
วงศ์ : ARALIACEAE
ชื่อสามัญ : -
ลักษณะทั่วไป

ต้น : เป็นพรรณไม้ที่มีลำต้นขนาดเล็ก แตกกิ่งก้านสาขาออก เป็นทรงพุ่มแน่น

ใบ : มีสีเขียวสด ลักษณะของใบเป็นรูปฝ่ามือ ก้านๆ หนึ่งนี้ จะมีใบ ย่อยอยู่ประมาณ 5 ใบ แต่ต่อมาได้มีการกลายพันธุ์ พื้นใบ จึงมีสีเขียวประดำสีเขียวนวลบ้าง หรือสีเหลืองบ้าง ก็แล้วแต่พรรณนั้นๆ ขนาดของใบยาวประมาณ

ดอก : -

การขยายพันธุ์ : เป็นพรรณไม้ในร่ม ไม่ชอบแสงแดด เจริญงอกงามได้ดี ในดินที่ร่วนซุย ต้องการน้ำมากและความชื้นสูง ขยายพันธุ์ด้วยการแยกต้นหรือกอไปปลูก

หมากแดง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cyrtostachys lakka* Becc.

วงศ์ : PALMAE

ชื่อสามัญ : Sealing-wax palm

ลักษณะทั่วไป

- ต้น : เป็นพรรณไม้ปาล์มสกุลเดียวเท่านั้นที่มีหน่อกาบใบและก้านใบเป็นสีแดงหมด ลักษณะของลำต้นก็เหมือนๆ กับพวกปาล์มทั่วไปคือเป็นข้อปล้อง เปลือกต้นเป็นสีน้ำตาลเรียบ มีกาบใบห่อลำต้นอยู่ซึ่งเป็นสีแดงสด ลำต้นสูงราวๆ 15 ฟุต
- ใบ : เป็นใบไม้รวม ก้านทางใบ จะประกอบด้วย ใบหลายใบทางใบจะยาวประมาณ 3-4 ฟุต ส่วนใบย่อย นั้นจะ เรียวยาวประมาณ 18 นิ้วมีสีเขียว ลักษณะของใบก็คล้ายกับปาล์มทั่วไป แต่ก้านใบและทางใบเป็นสีแดงสดเหมือนกับกาบใบ ซึ่งสีจะดูติดตามาก
- ดอก : ออกดอกเป็นช่ออยู่ตามข้อของต้นใต้กาบใบ และก็ยังเป็นสีแดงด้วย ช่อดอกยาวประมาณ 1-2 ฟุต
- การขยายพันธุ์ : เป็นปาล์มที่ชอบอยู่ในที่ร่มรำไร ไม่ชอบแสงแดดจัด ชอบดินร่วนปนทรายระบายน้ำได้ดี ต้องการน้ำมาก ขยายพันธุ์ด้วยการเมล็ดและใช้หน่อปักชำ

หมากผู้หมากเมีย

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Cordyline fruticosa</i> . (L.) Goepfert
วงศ์	: AGAVACEAE
ชื่อสามัญ	: Cordyline
ลักษณะทั่วไป	

ต้น	: ลำต้นเดี่ยวมีข้อปล้องตั้งต้นตรง นอกจากบางชนิดเท่านั้น ที่แตกกิ่งก้านสาขา
ใบ	: แฉกใบที่ยอด แผ่นใบเป็นมันเรียบผิวละเอียด ความสูงตั้งแต่ขนาดเล็กสุด 3-4 นิ้ว จนถึง 35-40 นิ้ว สีของแผ่นใบสวยสะดุดตา มักจะมีสีอย่างน้อยสองสี ขึ้นไปจนถึงเจ็ดสี เช่นสีเขียวสลับเหลือง สีแดงขลิบริมใบสีเขียว สีขาวเป็นริ้วกลางใบริมใบ หรือสีเขียว สีแดง สีชมพู สีเหลือง เป็นริ้ว
ดอก	: เป็นดอกแบบช่อ เกสรเพศผู้และเพศเมีย อยู่ในดอกเดียวกัน ส่วนใหญ่มักติดเมล็ด
การขยายพันธุ์	: ปักชำ

หลิวไต้หวัน, หลิวดอก

ชื่อวิทยาศาสตร์	: <i>Cuphea hyssopifolia</i> HBK.
วงศ์	: LYTHRACEAE
ชื่อสามัญ	: False Heather , Elfin Herb
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	: เป็นพรรณไม้พุ่มขนาดเล็ก ที่มีทรวงทรงของลำต้นเดี่ยว แดก กิ่งก้านสาขาเล็กๆ ออกรอกลำต้นหนาทึบ ลำต้นสูง ประมาณ 12-20 นิ้ว
ใบ	: ออกใบเดี่ยว หลิวไต้หวันนี้มีขนาดใบเล็กมาก ซึ่งเล็กอยู่ ประมาณ 1 ซม. เท่านั้น มีสีเขียวเข้มและเป็นมัน เนื้อใบจะหนา แข็งและระคายมือ มีใบที่ดกจะแตกใบออกจนเป็นพุ่มหนาทึบ
ดอก	: จะแตกดอกออกตรงโคนก้านใบตรงส่วนยอดของลำต้น ดอก มีสีม่วงสดหรือสีขาว ซึ่งดอกของหลิวไต้หวันนี้มีขนาดเล็ก มากประมาณ 8 มม. และมีฐานรองดอกเป็นรูปกรวยสีเขียว เหลือง ตรงปลายจะมีกลีบเล็กๆ อยู่ 5-6 กลีบ
การขยายพันธุ์	: เป็นพรรณไม้กลางแจ้งที่ชอบแดดจัดตลอดทั้งวัน ขึ้นได้ทั่วไป ไม่เลือกดิน ต้องการน้ำและความชุ่มชื้นปานกลาง ขยายพันธุ์ ด้วย วิธีการปักชำ